Leder har ordet

2005 ble et meget godt år for medlemsselskapene. Det historisk gode salget innen alle produktområder bidro til at den samlede forvaltningskapitalen passerte 100 milliarder kroner med god margin. Inntjeningen ble betydelig høyere enn for øvrige finansinstitusjoner, og våre medlemsselskaper kan nok en gang se tilbake med tilfredshet på et vel gjennomført arbeidsår.

Anne-Lise Løfsgaard
Adm. direktør

Medlemsselskapenes virksomhet er rettet mot både bedrifts- og privatmarkedet. Bedriftene økte investeringsevnen gjennom 2005 og tok over husholdningens posisjon som den viktigste motoren i norsk økonomi. Medlemsselskapene har vært dyktige til å utnytte den økte etterspørselen og få frem produktenes attraktivitet i konkurranse med tradisjonelle bankprodukter.

En betydelig andel av nye næringslivsinvesteringer i transportmidler, maskiner og utstyr ble leasingfinansiert gjennom medlemsselskapene i 2005. Innen bilfinansiering har medlemsselskapene tradisjonelt hatt en solid posisjon som ble ytterligere styrket gjennom året. Veksten innen factoring tyder på at flere har fått øynene opp for produktet som en aktiv del av bedriftens finansstrategi. De internasjonale kredittkortene blir flere og kommer i stadig sterkere grad i bruk, enten det er på utenlandsreise, kjøp av varer og tjenester i Norge eller i forbindelse med den stadig økende internetthandelen.

Optimismen i norsk økonomi ser ut til å fortsette inn i 2006 med tiltagende investeringsvilje og gode muligheter for medlemsselskapene til å ta sin andel av konjunkturoppgangen. Nærheten til kundene gir grunnlag for utvikling av effektive og brukervennlige tjenester og bidrar til fortsatt lønnsomhet og markedsattraktivitet.

Arbeidet innen EU med å skape et europeisk finansmarked vil bli fullført i løpet av få år. Norge vil med sin EØS-avtale bli en del av dette indre markedet og den grenseoverskridende konkurransen i finansnæringen vil bli mer direkte og følbar. Stadig flere av medlemsselskapene får eiere utenfor Norden, og det blir viktig at myndighetene har med seg det europeiske perspektivet i utformingen av de norske rammebetingelsene.

Finansieringsselskapenes Forening vil gjennom ulike kanaler arbeide aktivt med å sikre like konkurransevilkår og sikre medlemsselskapenes muligheter til å tilby kundene konkurransedyktige løsninger i årene som kommer.

Her hjemme blir det viktig å fortsette arbeidet med å sikre gode rammebetingelser for medlemsselskapene og bidra til at bedrifter og husholdninger kan ha fordel av medlemsselskapenes tjenester.

2006 blir et spennende år hvor våre medlemsselskaper vil fortsette å ta aktiv del i bedriftenes og husholdningenes hverdag og styrke sin posisjon som finansieringspartner. Vi vil takke medlemsselskapene for et godt gjennomført arbeidsår, i visshet om at de står godt rustet til å utnytte mulighetene det nye året vil bringe.

Innhold

Medlemsselskapenes virksomhet 2005 ..... s. 4
Leasing ..... s. 8
Bilfinansiering ..... s. 10
Factoring ..... s. 12
Kreditt- og betalingskort ..... s. 14
Aktuelle problemstillinger ..... s. 16
Rettslige rammebetingelser ..... s. 24
Statistikk ..... s. 25
Medlemsfortegnelse ..... s. 26
Foreningens organisering ..... s. 27

Medlemsselskapenes virksomhet 2005

Rentenetto og driftsresultat
I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital for medlemsselskapene

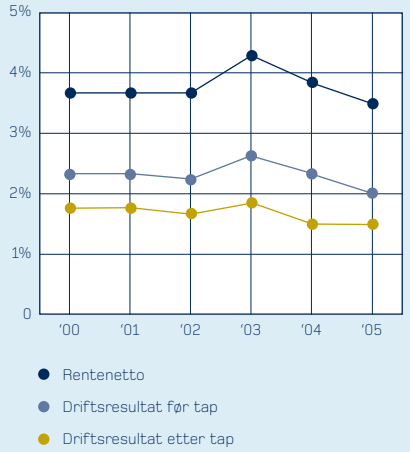

Resultat av ordinær drift
Driftsresultat etter tap (mill. kroner)

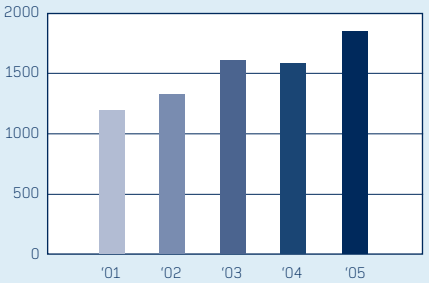

Nye leasinginvesteringer Mrd. kroner

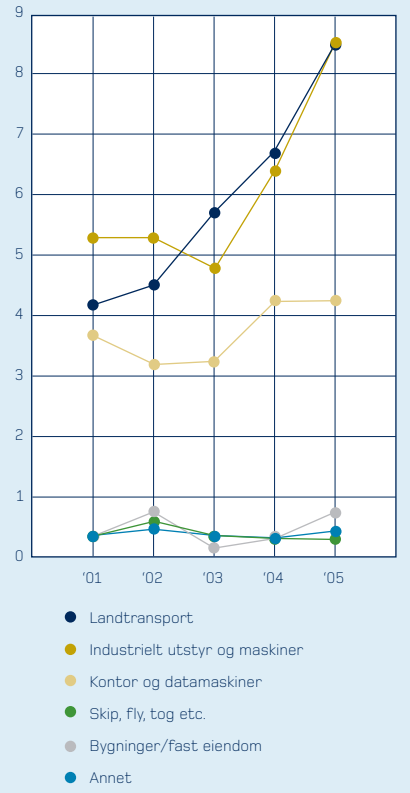

Medlemsselskapene oppnådde meget gode salgsvolumer innenfor alle produktområder i 2005. Med en beregnet vekst i forvaltningskapitalen på 19 prosent klarte selskapene nok et år å utnytte den tiltagende investeringslysten i næringslivet i større grad enn andre finansinstitusjoner. Fundingsituasjonen og sterk konkurranse om kundene førte til en noe svekket rentemargin, men medlemsselskapene klarte gjennom lave tap å opprettholde tilfredsstillende lønnsomhet i 2005.

Hovedtrekk

Tilfredsstillende lønnsomhet
Med et samlet driftsresultat før skatt på 1,8 mrd. kroner ble 2005 nok et godt år for medlemsselskapene. Resultatet utgjorde 1,62 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) mot 1,63 prosent året før.

Markedet for finansieringsselskaper er sammensatt, og det er derfor store variasjoner mellom enkeltselskaper både når det gjelder resultat og balanse. Medlemsselskapene fikk samlet sett også i 2005 den relativt sett beste inntjeningen av alle grupper finansinstitusjoner.

Lavere tap
Bokførte tap på utlån viste en nedgang til 2002-nivå og utgjorde 0,49 prosent av GFK. Tapsomfanget vurderes å ligge på et forsvarlig nivå for medlemsselskapene. Brutto misligholdte lån ble ifølge Kredittilsynet redusert med 17 prosent sammenlignet med utgangen av 2003, og utgjorde 2,0 prosent av brutto utlån for finansieringsselskapene.

Økt forvaltningskapital og betryggende soliditet
Medlemsselskapene vokste med 19,1 prosent gjennom 2005 mot 18,1 prosent året før. Samlet forvaltningskapital utgjorde ved utgangen av året 117,3 mrd. kroner. Til tross for den kraftige veksten har medlemsselskapene opprettholdt sin soliditet målt ved ansvarlig kapital. Gjennomsnittlig kapitaldekning for medlemsselskapene var 10,85 prosent ved utgangen av 2005 mot 10,97 prosent året før. Myndighetenes minstekrav er 8 prosent.

Leasing

Betydelig vekst i nye leasinginvesteringer
Leasingfinansiering av nye driftsmidler vokste med 22,7 prosent og endte på 28,3 mrd. kroner mot 23,1 mrd. kroner året før. Den sterke veksten skyldes først og fremst økt investeringslyst i store deler av næringslivet og medlemsselskapenes aktive fremme av leasing som finansieringskilde.

Den største veksten kom innen leasing av industrielt utstyr og maskiner samt landtransport. Etter flere år med konsolidering og manglende fornyelse av driftsmidlene, kom bedriftenes optimisme og investeringslyst tilbake i 2005. Resultatet ble et historisk høyt nivå for leasinginvesteringer.

Nye leasinginvesteringer i kontor- og datamaskiner viste en utflatning i 2005 etter fjorårets kraftige vekst, mens leasing av bygg, skip, tog, fly og helikoptre ligger på stabilt lavt volum fra år til år. Kontraktene er få og store, og finansieringsvolumet forventes å svinge over tid.

Industrien tyngst i voksende portefølje
Medlemsselskapenes leasingportefølje økte med 18,9 prosent i løpet av 2005 til 56,1 mrd. kroner og fortsatte dermed den høye veksttakten fra fjoråret. Industrielt utstyr og maskiner utgjør 32 prosent av porteføljen, mens landtransport og personbiler følger deretter med henholdsvis 27 prosent og 20 prosent. Industrien og servicenæringen er de næringene som i størst grad benytter leasing til finansiering av driftsmidler.

Leasingandel opp mot internasjonalt nivå
Næringslivsinvesteringene i transportmidler, maskiner og utstyr i Norge utgjorde i følge Statistisk Sentralbyrå til sammen 86,9 mrd. kroner i 2005 (foreløpige tall) mot 83,2 mrd. kroner året før.

Medlemsselskapene leasingfinansierte 31 prosent av disse investeringene, og har dermed en solid posisjon som finansieringskilde for næringslivet. Internasjonalt har denne finansieringsformen tradisjonelt hatt en sterkere posisjon enn i Norge, men de siste års utvikling viser at leasing i stadig større grad velges som finansieringsform blant små og store bedrifter.

Bilfinansiering

Solid posisjon i bilmarkedet
Det samlede bilsalget flatet ut i 2005 etter et godt fjorår. Det ble solgt 109 907 nye personbiler mot 115 645 året før, mens salget av brukte biler endte på 364 214 enheter i 2005 mot 362 656 året før. Antall bruktimporterte biler økte moderat til 30 043 biler for 2005.

Medlemsselskapene finansierte 48 335 (33 prosent) nye og bruktimporterte biler og 64 072 brukte biler (18 prosent) i 2005. Medlemsselskapene hadde biladministrative løsninger til bedrifter på 29 624 biler ved utgangen av 2005.

Billeasing opp på 2001-nivå
Leasing av personbiler fortsatte veksten fra fjoråret og endte på 2001-nivå. De nye reglene for firmabilbeskatningen har ført til større forutsigbarhet og stabilitet, men bedriftenes økte optimisme og investeringslyst synes likevel å være den viktigste forklaringen til den gode utviklingen.

Billån vokser videre
Både bedrifter og privatpersoner velger å lånefinansiere biler gjennom medlemsselskapene, og billånene sikres i stor grad gjennom salgspant. I 2005 utgjorde privatmarkedet 75 prosent av lånevolumet til bil.

Veksten i nye billån gjennom medlemsselskapene fortsatte i 2005 og endte på 8 prosent for året. Med et samlet billånsvolum på 19,4 mrd. kroner, befestet medlemsselskapene sin dominerende posisjon som långiver i bilmarkedet.

Økningen i billån gjennom medlemsselskapene kom i stor grad som følge av fortsatt optimisme og investeringslyst blant husholdningene samt at selskapene klarte å utnytte sine distribusjonskanaler mer effektivt - spesielt salg av billån gjennom morbank.

Factoring

Omsetnings- og utlånsveksten fortsetter
Factoring fortsatte den gode trenden i 2005 med en omsetningsøkning på 8,2 prosent til 76,8 mrd kroner mot 70,9 mrd. kroner året før. Fakturamengden økte i samme periode med 4 prosent, mens utlånene økte med 10,7 prosent og utgjorde 4,7 mrd. kroner ved utgangen av året. Veksten skyldes at nye bedrifter har valgt factoring samt økt omsetning og kreditbehov hos eksisterende kunder.

Innenfor mange bransjer
Bedrifter innenfor mange bransjer velger factoring, og kunnskapen om produktet øker blant økonomisjefer og daglige ledere. Felles for bedrifter som velger factoring er at de selger sine varer og tjenester på kreditt – og i hovedsak til andre næringsdrivende. Mange av bedriftene opererer innenlands, men også import- og eksportbedrifter velger å benytte factoringselskapenes tjenester.

Nye leasinginvesteringer
Fordelt etter næring

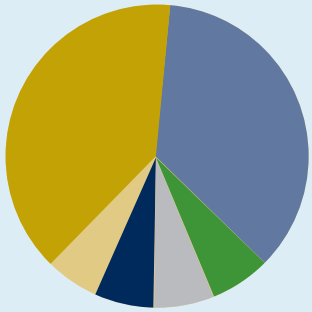

- Industri 36%
- Forbrukere 6%
- Andre 7%
- Primærnæring 6%
- Stat og kommune 6%
- Servicenæring 39%

Bilfinansiering
Nye investeringer mrd. kroner

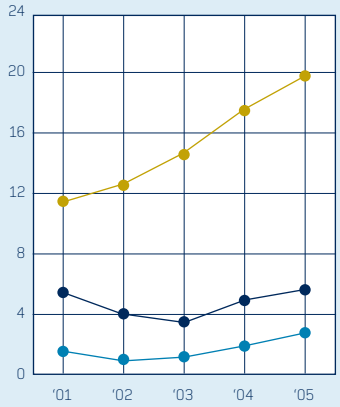

- Leasing av personbiler
- Billån
- Øvrig utlån

Factoring omsetning Mrd. kroner

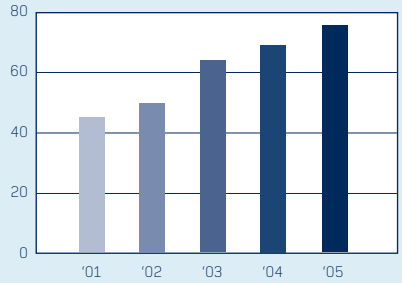

Factoring utlån Mrd. kroner

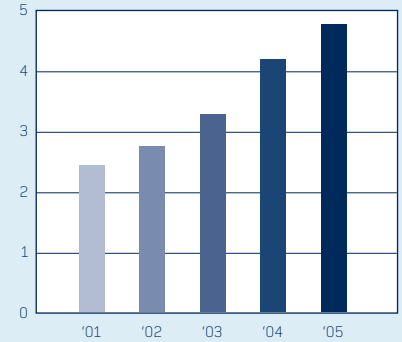

Kort, fordeling omsetning
Varekjøp/kontantuttak 2005 (mrd. kr.)

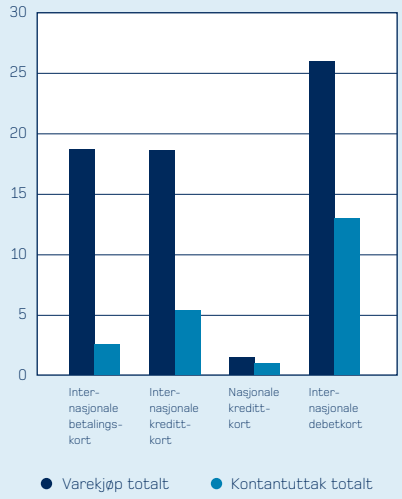

Factoring på web
De nettbaserte løsningene som factoringselskapene tilbyr har fått god mottakelse hos bedriftene og gir økt effektivitet. Det forventes at aktivt salgsarbeid og økende kunnskap om factoringproduktet kombinert med videre produktutvikling vil øke etterspørselen ytterligere og bidra til fortsatt vekst i tiden som kommer.

Kreditt- og betalingskort

Internasjonale kredittkort øker mest
Ved utgangen av 2005 var det 3,5 millioner internasjonale og nasjonale betalings- og kredittkort i Norge, mot 3,4 millioner året før. Fortsatt er det de internasjonale kredittkortene som står for den største økningen. Over 4 millioner internasjonale debetkort (direkte trekk på konto) er også på norske hender og det utstedes stadig nye kort.

De internasjonale betalings- og kredittkortene representerte 33 prosent av antall kort utstedt ved utgangen av 2005. Med en omsetning på 46,2 milliarder kroner stod de imidlertid for godt over halvparten av den samlede omsetningen.

Internasjonale kredittkort hadde en omsetningsøkning på 23 prosent i forhold til fjoråret og en økning på 27 prosent i antall transaksjoner. Den kraftige veksten skyldes blant annet tiltagende netthandel og økt innsalg av internasjonale kredittkort som en del av bankenes kundeprogrammer. En del nasjonale kredittkort har dessuten blitt omgjort til internasjonale kredittkort.

Gjennomsnittstransaksjonen for internasjonale kredittkort har blitt noe redusert gjennom 2005, mens internasjonale betalingskort har hold samme nivå som fjoråret. Blant de internasjonale betalingskortene var 38 prosent av omsetningen knyttet til bedriftsmarkedet, mens hvert femte internasjonale kredittkort var knyttet opp mot bedrifter.

Bedriftsmarkedet stod for 15 prosent av omsetningen av internasjonale og nasjonale betalings- og kredittkort samt internasjonale debetkort. Mange av de internasjonale betalingskortene i personmarkedet synes likevel i vesentlig grad også å bli benyttet i jobbsammenheng.

Nasjonale kredittkort
Nysalget av nasjonale kredittkort økte i 2005, men på et lavt nivå. Andelen aktive kort holdt seg stabilt på i underkant av 50 prosent. Omsetningen flatet ut etter fjorårets nedgang, mens antall transaksjoner falt med 20 prosent sammenlignet med fjoråret. Gjennomsnittstransaksjonen økte med 27 prosent til 1 804 kroner og er dermed nesten dobbelt så høy som for internasjonale betalings- og kredittkort.

De nasjonale kredittkortene har tradisjonelt sett hatt en jevn fordeling mellom kontantuttak og varekjøp til forskjell fra de internasjonale betalings- og kredittkortene hvor andelen kontantuttak er beskjeden. Omsetningen knyttet til kontantuttak ble imidlertid ytterligere redusert fra fjoråret, og utgjorde kun 28 prosent av omsetningen i 2005. Andelen kontantuttak for de internasjonale debetkortene holdt seg på linje med fjoråret og endte på 33 prosent.

Utlånsvekst
Flere kort og flere transaksjoner førte samlet sett til at utestående lånevolum for betalings- og kredittkort økte fra fjoråret med 13 prosent og utgjorde 19,7 milliarder kroner for 2005. Andre utlån uten sikkerhet økte også og endte på 7,4 milliarder kroner for 2005. Andelen av misligholdte og nullstilte, kortbaserte lån holdt seg uendret fra 2004 og utgjorde 8,4 prosent av utlånsvolumet ved utgangen av 2005.

Muligheter gjennom teknologi
Betalingsformidlingen i Norge og internasjonalt går i retning av økt bruk av kortbaserte, elektroniske transaksjoner. Den teknologiske utviklingen gir også muligheter for produktutvikling og nye distribusjonskanaler for kortbaserte tjenester. Grensesnittet mot aktører utenfor det tradisjonelle finansområdet blir derfor en viktig problemstilling for fremtiden og gir forventninger om gode utsikter for kortvirksomheten i tiden som kommer.

Fremtidsutsikter

Norsk økonomi er inne i en konjunkturoppgang som forventes å fortsette i 2006. Det historisk lave rentenivået forventes å stige moderat i løpet av året, men uten at det i særlig grad påvirker optimismen i markedet. Utviklingen i norsk kronekurs og industriens konkurranseevne vil indirekte prege etterspørselen etter medlemsselskapenes produkter.

De norske husholdningene har de senere årene vært den viktigste motoren i norsk økonomi, mens deler av næringslivet har konsolidert stillingen og til en viss grad avventet nyinvesteringer. I slutten av 2004 endret dette bildet seg. Bedriftene økte investeringstakten i større grad enn husholdningene, og utviklingen forventes å fortsette.

Medlemsselskapene leverte solide salgsvolumer og en samlet lønnsomhet betydelig over de andre finansinstitusjonene i 2005. En renteoppgang vil sammen med tiltagende konkurranse i markedet legge press på selskapenes lønnsomhet. Tapsutviklingen og andel misligholdte lån er fortsatt på et forsvarlig nivå, og medlemsselskapene har samlet sett forventninger om at 2006 blir et år på linje med 2005.

Norges forhold til EU som marked vil også prege utviklingen for medlemsselskapene. Kundegruppers adgang og konkurranseevne i dette viktige markedet vil påvirke investeringsvilje og evne. Nesten 70 prosent av medlemsselskapene målt i utlånsvolum har nå utenlandske eiere, og det blir viktig at myndighetene har et europeisk perspektiv i utformingen av fremtidige rammebetingelser som sikrer muligheter til å tilby kundene konkurransedyktige løsninger. Foreningen har en viktig rolle i å påvirke denne utviklingen.

Den teknologiske utviklingen fortsetter og har allerede ført til nye og enklere kundeløsninger og mer rasjonelle produksjonsprosesser. Det ser ut til at administrative tilleggstjenester innen ulike produktområdet i stadig større grad appellerer til kundegrupper som ønsker å konsentrere seg om sin kjernevirksomhet. Økende betalingsvilje innenfor dette området vil gi bedre løsninger og tettere bånd mellom kunder og samarbeidspartnere i årene som kommer.

Kreditt- og betalingskort
Utestående lånevolum (mrd. kr.)

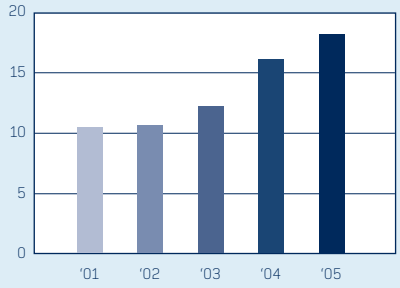

Resultatutvikling i finansinstitusjonene
Resultat av ordinær drift før skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital

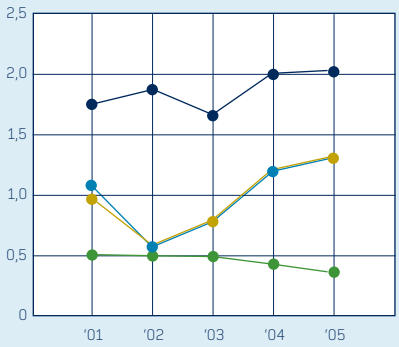

- Finansieringsselskaper
- Sparebanker
- Forretningsbanker
- Kredittforetak

Statistikkgrunnlaget for Forretnings- og sparebankene er endret ved at tallene omfatter "samtlige norske banker" for 2002 og 2003. Tallene for 2005 er foreløpige, og omfatter for finansieringsselskapene både utenlandske filialer og norske selskaper.

Kilde: Kredittilsynet

Leasing

Nye leasinginvesteringer
Fordelt etter objekttype

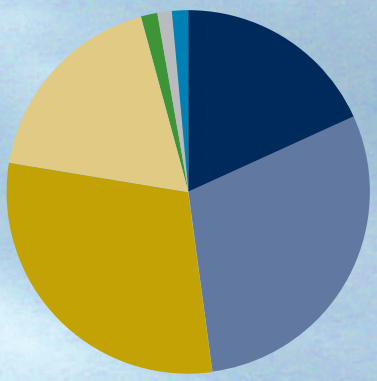

Leasing gir bedrifter og næringsdrivende mulighet til å anskaffe seg tidsriktig utstyr og maskiner uten å belaste egenkapital eller andre lånekilder.

Hovedtanken bak leasingproduktet er å gi kunden disposisjonsrett over et driftsmiddel. Eierforholdet er av underordnet betydning. Leietakeren betaler en leie som dekker renter og avskrivninger på den kapitalen som er bundet opp ved leasingselskapets kjøp av leasinggjenstanden. Leasingselskapet beholder eiendomsretten til gjenstanden under hele leieperioden.

Full pay out-leasing
Dette er en leasingavtale hvor avtalt leie dekker hele kjøpesummen (med renter) over leieperioden.

Restverdileasing
Ved restverdileasing tilbakebetales investeringen bare delvis ved leie fra kunden. I Norge er det vanlig at den resterende del av kjøpesummen betales av leverandør mot at denne kjøper tilbake gjenstanden. I utlandet er det mer vanlig med kundegarantert restverdi. Det hender også at leasingselskapet selv tar risikoen for restverdien (open-end). Da er man mer over mot operasjonell leasing.

Finansiell leasing
Finansiell leasing er en leieavtale som overfører til kunden det vesentligste av økonomisk risiko og kontroll knyttet til eiendelen. Avtalen kjennetegnes ved at leasingselskapet kontraktfester tilbakebetaling av hele det investerte beløpet. Ønsker kunden restverdi, må restverdien garanteres av leverandør eller annen garantist.

Operasjonell leasing
Operasjonell leasing er leieavtaler som ikke er finansielle.

Leasing og skatt
Både finansielle og operasjonelle leasingavtaler er å anse som utleie når det gjelder skatt. Det betyr at leasingselskapet aktiverer objektet og foretar skattemessige avskrivninger. Kunden utgiftsfører leiebeløpet i resultatregnskapet.

Hva er leasing?

- Leasing er en enkel måte for næringsdrivende å skaffe seg disposisjonsrett over nødvendige driftsmidler.
- Leasing betyr finansiell leie, og ble introdusert i Norge på begynnelsen av 1960-tallet.
- Alle som driver finansiell leasing i Norge må ha finanskonsesjon.
- Ingen egen "leasinglov" i Norge. Forholdet mellom partene reguleres gjennom standard avtaler.
- Mest vanlige å lease transportmidler, maskiner og datautstyr.
- Hele 31 prosent av nye næringslivsinvesteringer i transportmidler, maskiner og utstyr ble leasingfinansiert gjennom medlemsselskapene i 2005.

Leasing i praksis

Leasingselskapet kjøper inn et driftsmiddel etter spesifikasjoner fra sin kunde. Deretter leies driftsmiddelet av leasingselskapet til leietaker for en avtalt periode – ofte varierende fra 3 til 5 år. I stedet for å låne ut penger, leier finansieringsselskapet ut driftsmidler innkjøpt spesielt for formålet.

Hva skjer etter leieperioden?

Etter utløpet av den avtalte leieperioden har bedriften normalt følgende muligheter:

- fortsette leieforholdet til en sterkt redusert leie
- anmode om å kjøpe utstyret og overta eiendomsretten
- si opp avtalen og levere utstyret tilbake til leasingselskapet

Ved restverdileasing har kunden ingen rett til å forlenge leasingavtalen.

Nye leasinginvesteringer

(mrd. kroner)

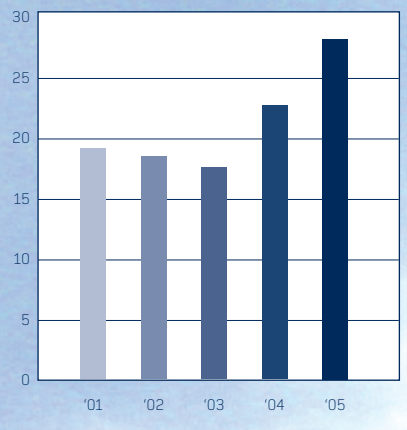

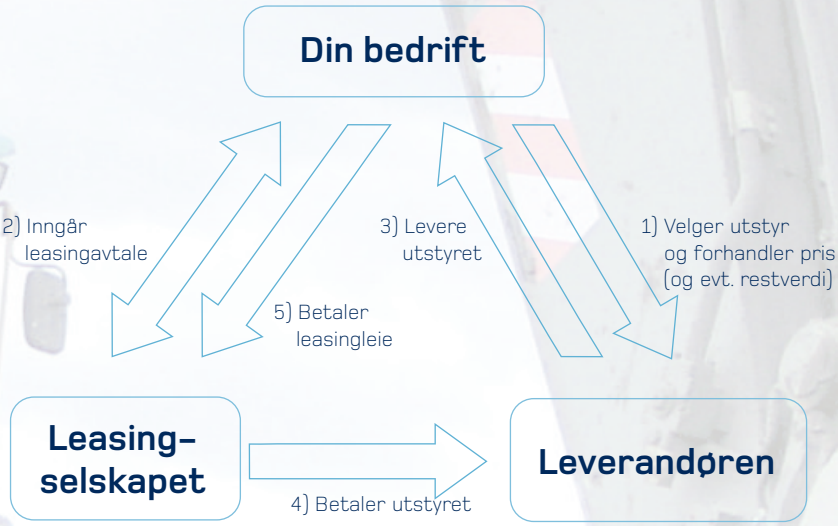

Hvorfor leasing?

- Rask og enkel tilgang på nye driftsmidler med minimal likviditetsbelastning.
- Kunden slipper å belaste investeringsbudsjetter. Ikke minst innenfor offentlig sektor anses dette som en stor fordel.
- De fleste kunder oppnår enkel regnskapsføring med utgiftsføring av leiebeløpene over driftsregnskapet. Dette gir redusert balanse og bedre nøkkeltall.
- Leasing innebærer en skattemessig enkel føring ved at leiebeløpene utgiftsføres direkte. Kunden slipper å måtte føre saldoavskrivninger.
- Kunden slipper å bekymre seg for hvordan han skal bli kvitt utstyret og til hvilken pris. Kunden oppnår også beskyttelse mot negative virkninger av ny teknologi.
- Leasingavtaler kan kombineres med ulike service- og vedlikeholdsavtaler. Ikke minst innenfor bil er det utviklet løsninger som avlaster kundene for betydelige ressurser knyttet til oppfølging av biler og bilkostnader.

Bilfinansiering

Finansieringsselskapene tilbyr et bredt spekter av tjenester for å dekke privatpersoner og bedrifters behov for finansiering og administrasjon av bilholdet.

Utviklingen i personbilsalget (Antall)

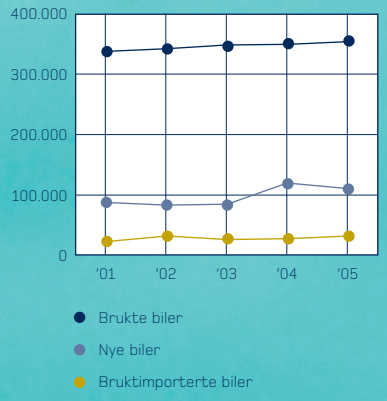

Personbilsalget
Andel finansiert av medlemskapene (%)

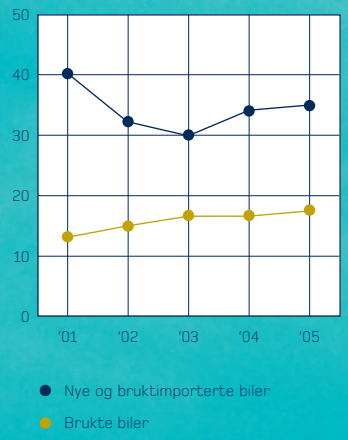

Lån mot salgspant
Billån mot salgspant retter seg både mot privat- og næringslivskunder. Lånet gis i forbindelse med selve anskaffelsen av bilen, og finansieringsselskapet får salgspant i bilen som sikkerhet for lånet. Som privatkunde slipper du dermed å belaste andre sikkerheter som pant i egen bolig.

Lånet nedbetales i takt med bilens antatte markedspris, slik at ikke det økonomiske løftet blir så tungt når bilen skal byttes inn i en nyere utgave en gang i fremtiden. Mange medlemsselskaper tilbyr slike lån gjennom bilforhandlere, men også salgskontorene til selskapenes eiere (banker og forsikringsselskaper), selskapenes egne kontorer og ikke minst internett sikrer bred tilgang til produktet.

Billeasing
Leasing var i Norge lenge synonymt med billeasing fordi det var her de store leasingvolumene ble skapt. Biler egner seg spesielt godt for leasing fordi man har et godt utviklet annenhåndsmarked.

Leasingleien kan dermed beregnes slik at nedbetalingen følger bilens verdifall. Billeasing benyttes i stor grad av bedrifter når nye biler skal finansieres. Det er en enkel og oversiktlig finansieringsform.

Bedriften velger selv ut bilen og forhandler rabatter og restverdier med bilforhandleren. Finansieringsselskapet kjøper inn bilen på vegne av kunden, og leaser (leier) den ut over et avtalt tidsrom. Billeasing sikrer bedriften full bruksrett til bilen, mens finansieringsselskapet er den formelle eieren.

Biladministrasjon
Mange bedrifter velger å benytte kapasitet og ressurser innen kjerneområdene, og "outsourcer" blant annet administrasjon av firmabilene. Flere av medlemsselskapene leverer slike administrative tjenester med eller uten finansiering av bilene.

Fakta om bilfinansiering

- Medlemsselskapene finansierte hele 33 prosent av personbilsalget av nye og bruktimporterte biler og 18 prosent av brukte biler i 2005.
- Bilsalget i 2005 var ikke stort nok til å redusere gjennomsnittsalderen i særlig grad for den norske bilparken.
- Antall firmaregistrerte personbiler utgjorde 5,8 prosent av bestanden ved utgangen av 2005 mot 5,7 prosent ved forrige årsskifte (Kilde: OFV).
- Rundt 30 000 biler i det norske markedet administreres gjennom medlemsselskapene.

Biladministrasjon i praksis

Bilkostnader

Mellomstor bil 15.000 km/år (Kilde: OFV)

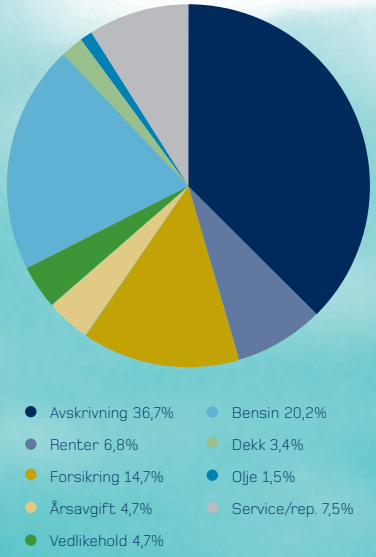

Hvorfor biladministrasjon?

- Enklere bilhold, økt kontroll og lavere kostnader.
- Bedriften sparer tid på arbeids-krevende oppgaver, og kan nyte godt av gunstige avtaler for innkjøp av biler, drivstoff, forsikring og andre bil-relaterte tjenester.
- Løpende oppdatering på egen, lukket web-løsning gir oversikt og kontroll.
- Egne avviksrapporter sikrer at viktige forhold fanges opp tidlig.

Hvorfor billeasing?

- Sikrer anskaffelse av tidsmessig bilpark.
- Frigjør kapital til andre formål.
- Hele leiebeløpet kan føres i drifts-regnskapet.
- Inntil 100 prosent finansiering.
- Normalt kun bilen som sikkerhet.
- Slipper å håndtere salg av brukte biler.
- Reduserer risiko rundt bilens verdi ved innbytte.

Factoring

Antall fakturaer
Ordinær fakturering (tusen)

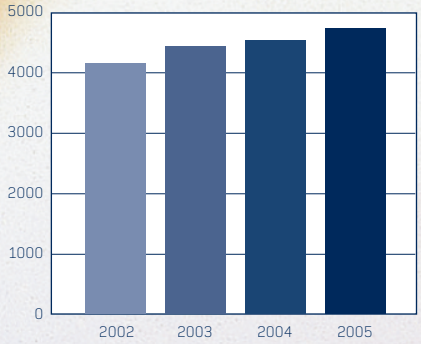

De elektroniske factoringløsningene gir ekstra trygghet og oversikt som mange bedrifter setter pris på. Men factoring bidrar også til å frigjøre interne ressurser og gi tilgang til kapital som skaper grunnlag for vekst og utvikling.

Frigjort kapital i takt med kredittsalget
Driftsfinansieringen er viktig for enhver bedrift, og valg av riktig finansstrategi kan være avgjørende for bedriftens liv og utvikling over tid. Enten bedriften vokser eller konsoliderer, vil det være viktig å utnytte det likviditetspotensialet som ligger i omløpsaktiva og særlig kundefordringene. Gjennom factoring utnyttes dette likviditetspotensialet til fulle.

Factoringselskapet finansierer fordringsmassen i form av en fleksibel driftskreditt som kan trekkes på etter behov eller være en likviditetsreserve. Som sikkerhet for driftskreditten får factoringselskapet overdratt/pantsatt kundefordringene, og inntil 85 prosent av fordringsmassen kan forskutteres. Den resterende delen betales ut når debitor har betalt fordringen. I enkelte tilfeller overtar factoringselskapet også kredittrisikoen, slik at bedriften som leverandør får fullt og endelig oppgjør for fordringene.

Bedre styring og kontroll
Den administrative delen av factoring omfatter profesjonell oppfølging av utestående fordringer samt føring og bearbeiding av kundereskontroen.

En rekke bedrifter opplever at den effektive kredittiden går ned og at tapene reduseres gjennom factoringtjenesten.

Behovet for fremmedfinansiering minker og den økonomiske handlefriheten gir muligheter til å utnytte blant annet kontantrabatter fra leverandører.

Trygghet og oversikt skapes dessuten gjennom kontinuerlig tilgang til reskontro og rapporter via web-baserte factoringløsninger.

Godt Cash Manangement-verktøy
Cash-management er en integrert del av bedriftens kapitalstrategi. Styring av forretningsbalansen og den kortsiktige delen av finansbalansen krever gode informasjonssystemer, betalingssystemer og administrative styringssystemer.

Factoring inneholder i dag mange av de virkemidler som er nødvendig for å utøve denne viktige funksjonen i bedriften.

Hva er factoring?

- Factoring er i sin opprinnelige form en planmessig overdragelse og diskontering av en bedrifts kundefordringer til tredjemann i den hensikt å skaffe seg finansiering. Outsourcing av administrative tjenester og sikring av fordringene har blitt en stadig viktigere del av produktet for kundene.
- Factoring kom til Europa og Norge på begynnelsen av 1960-tallet.
- Factoringselskaper tilbyr følgende tjenestespekter:
  - Reskontrobokføring
  - Innkassering av de overdratte fordringene
  - Overtagelse av kredittrisiko på debitor
  - Finansiering (forskuttering) av fordringene
- Avtalen mellom factoringselskap og klient tinglyses i Løsøreregisteret.
- Notifikasjon: Factoringselskapets skriftlige meddelelse til debitor om den inngåtte avtalen, samt at betaling i fremtiden kun kan skje til selskapet med befriende virkning.

Factoring i praksis

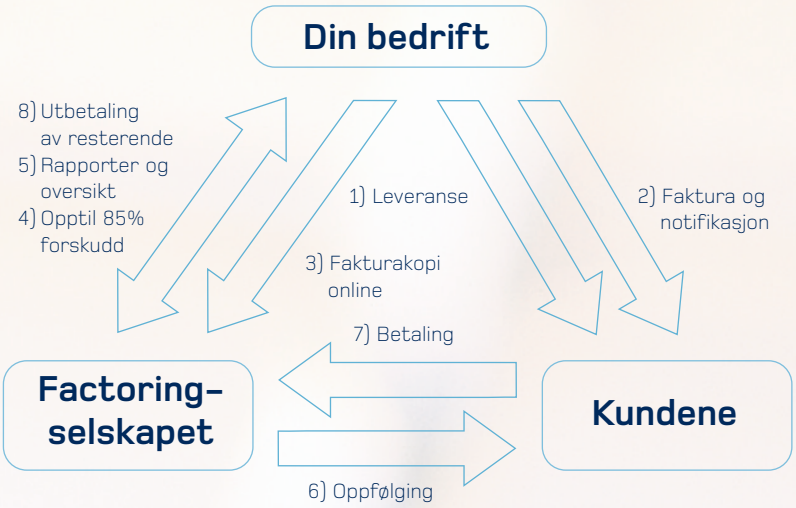

1. *Leveranse.* Din bedrift selger og leverer varene til kunden på vanlig måte.
2. *Faktura og notifikasjon.* Fakturaen påføres en notifikasjon som forteller at betaling med befriende virkning kun kan skje til factoringselskapet.
3. *Fakturakopi online.* Fakturainformasjon sendes til factoringselskapet som en elektronisk fil fra bedriftens økonomisystem.
4. *Opptil 85 prosent forskudd.* Din bedrift får opptil 85 prosent av fakturaverdien forskuttert fra factoringselskapet.
5. *Rapporter og oversikt.* Din bedrift har online tilgang til all informasjon som vedrører factoringsamarbeidet.
6. *Oppfølging.* Factoringselskapet følger opp kundene med purringer og telefoner, eventuelt også inkasso.
7. *Betaling.* Kunden betaler fakturaen til factoringselskapet.
8. *Utbetaling av resterende.* Når kunden har betalt, oversender factoringselskapet den resterende delen av fakturaverdien med fradrag for provisjoner.

Forbedret likviditet
ved å redusere effektiv kredittid (kr.)

Redusert kredittid	Omsetning		
	12 mill. kr.	20 mill. kr.	100 mill. kr.
5 dager	164 383	273 972	1 369 863
10 dager	328 760	547 940	2 739 726
20 dager	657 520	1 095 880	5 479 452

Hvorfor factoring?

- Optimal utnyttelse av fordringspantet gir styrket likviditet og mulighet for vekst.
- Opptil 85 prosent finansiering av utestående fordringer.
- Frigjort kapital ved redusert kredittid gjennom profesjonell oppfølging av fordringer.
- Reduserte rentekostnader og økte renteinntekter.
- Frigjøring av interne ressurser (outsourcing) medfører:
  - Fokus på bedriftens kjerneoppgaver
  - Faste kostnader blir variable
  - Redusert risiko for tap på fordringer
  - Komplett reskontroføring
  - Oversikt og kontroll gjennom online tilgang til reskontro og rapporter
  - Godt Cash-Management verktøy

Kreditt– og betalingskort

Fordeling antall kort 31.12.2005

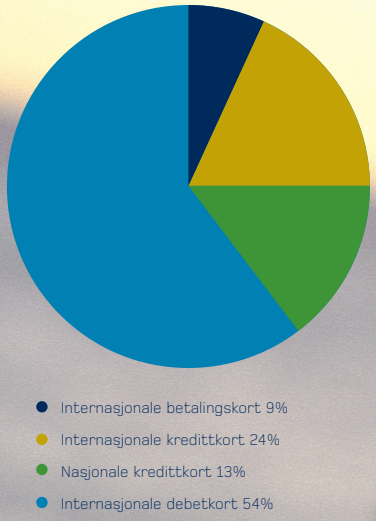

Fordeling omsetning 2005

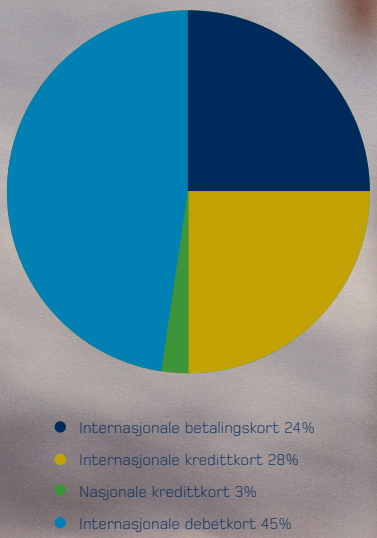

Finansieringsselskapene gir sine kunder handlefrihet og mulighet til å betale varekjøp og ta ut penger døgnet rundt over hele verden.

Likvid kredittreserve

Kredittkortet gir kunden anledning til å belaste kortet inntil den kredittrammen finansieringsselskapet eller banken har innvilget. Kreditten aktiveres i det øyeblikket kunden benytter kortet til å betale en vare eller foreta uttak av kontanter i banker, minibanker eller på postkontor. Kunden har en rentefri kreditt frem til fakturaforfall, og betaler deretter rente for det beløpet han skylder finansinstitusjonen.

For kortbrukerne er det ofte fordelaktig å ha en slik likviditetsramme i reserve i stedet for å måtte ta opp kortsiktige lån ved uforutsette kredittbehov. Kredittkort er derfor en svært likvid og konkurransedyktig finansieringsform, og ikke minst en enkel og trygg oppgjørsform for betaling av varer og tjenester.

Fordel for brukerstedene

Brukerstedene er sikret oppgjør og slipper håndteringen av kontanter.
Kortselskapet overtar kredittvurdering, reskontroføring og betalingsinnfordring i forhold til de enkelte kunder.

Enkelt og anvendelig

Eieren av et betalingskort mottar periodiske samlefakturaer for de transaksjoner som er foretatt med kortet.

Transaksjonene kan være kjøp av varer, tjenester eller kontantuttak i Norge eller i utlandet. Fakturaene betales i sin helhet ved forfall, og kortholder oppnår betalingsutsettelse i perioden mellom brukstidspunkt og betalingstidspunkt.
Kortholder betaler normalt for bruken gjennom periodiske avgifter.

Betalingskortene har internasjonal betalingsbærer (for eksempel VISA eller Mastercard) og er svært anvendelige både for bedrifter og privatpersoner. Den rentefrie betalingsutsettelsen kunden får ved bruk av kortet, gir både besparelser og tid til å gjennomgå kjøpene når samlefakturaen kommer. Kortene kan også inneholde tilleggsgoder som reise- og avbestillingsforsikring.

Fakta

- 2,5 millioner internasjonale kreditt- og betalingskort i Norge.
- Økt bruk av kortene: 46 millioner transaksjoner i løpet av 2005 (+17 prosent).
- Gjennomsnittstransaksjon på samme nivå som fjoråret for internasjonale betalings- og kredittkort.
- Økende netthandel innenlands og over landegrensene med internasjonale betalings- og kredittkort som dominerende betalingsmidler.
- Hvert tredje varekjøp eller kontantuttak skjer i utlandet.
- 1 million nasjonale kredittkort, nesten halvparten er i jevnlig bruk.
- Høyt fokus på kortsikkerhet – minimal risiko for kortholder ved ansvarlig bruk.

De internasjonale kredittkortene har mange av de samme egenskapene som internasjonale betalingskort, men gir også mulighet til å utsette betalingen utover den rentefrie kredittiden. Dette gjør kortet svært fleksibelt og anvendelig.

Internasjonalt kredittkort i praksis

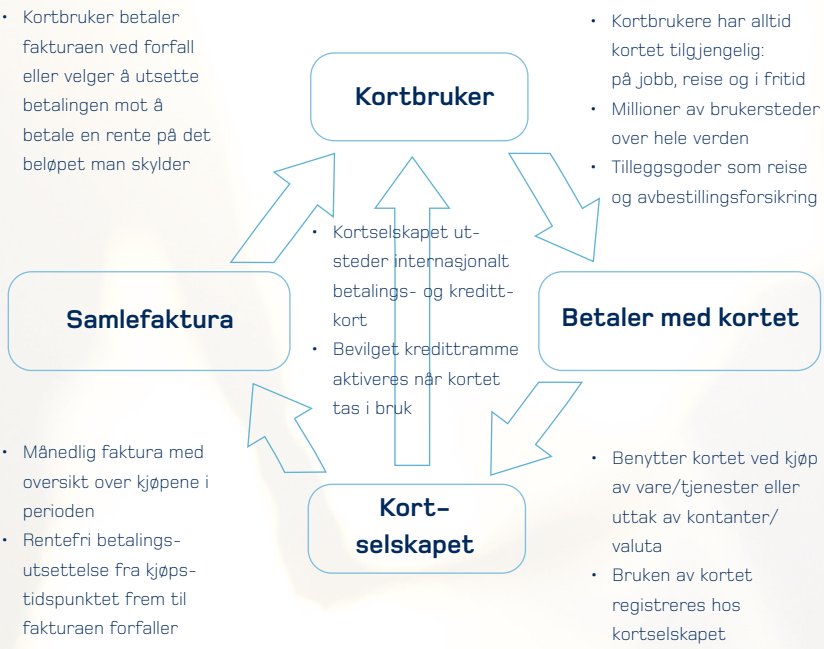

Hovedprodukter

- Internasjonalt betalingskort: Betalingskort med internasjonal bærer (eks. VISA eller Mastercard) med inntil 45 dagers betalingsutsettelse.
- Internasjonalt kredittkort: Kredittkort med internasjonal bærer med inntil 45 dagers betalingsutsettelse og mulighet til å fordele tilbake betalingen over tid (revolverende kreditt).
- Nasjonale kredittkort (kjøpekort): Kredittkort med nasjonal bærer, kan benyttes via Bankaxept eller innen en detaljhandelskjede.
- Internasjonalt debetkort: Debetkort med internasjonal bærer og direkte trekk på konto i banken.

Hvorfor kreditt- og betalingskort?

- Likvid kredittreserve sikrer handlefrihet.
- Gir mulighet til å betale varekjøp og ta ut penger døgnet rundt over hele verden i betalingsterminaler og minibanker.
- Enkel og trygg oppgjørsform for betaling av varer og tjenester.
- Rentefri betalingsutsettelse i inntil 45 dager.
- Månedlig samlefaktura med god oversikt over kjøp og uttak i perioden.
- Mulighet til å fordele tilbakebetalingen over tid.
- Eksempler på tilleggstjenester:
- Nødkort og -kontanter innen 48 timer.
- Reise- og avbestillingsforsikring.

Antall transaksjoner (tusen)

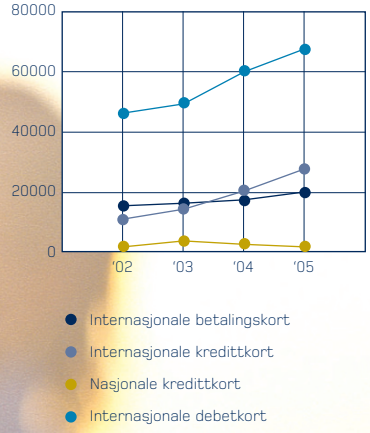

Blanco lån (ekskl. kortbaserte lån)
Utestående lånevolum i mrd. kroner

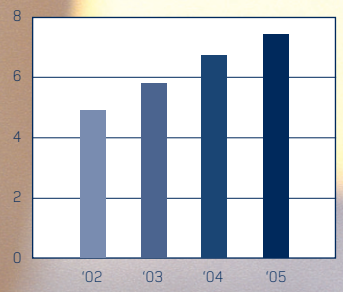

Medlemsselskapene tilbyr også blancolån til privatpersoner. Dette er lån uten sikkerhet som gjeldsbrevlån eller forbruksfinansiering uten kort knyttet til lånet. Salget av nye blancolån vokste med 10 prosent i 2005 og utgjør 27 prosent av samlede blancokreditter.

Aktuelle problemstillinger

Strukturendringer
Elcon Finans ble i juni 2004 solgt til spanske Santander Consumer Finance S.A. De deler i Elcon Finans som ikke berørte bilfinansiering og forbrukerfinansiering, ble i 2005 skilt ut som et eget selskap - SG Finans AS - og solgt til et datterselskap (Deufin Beteilingsgesellschaft) i Société Générale-konsernet. I april 2005 kjøpte Santander Consumer Finance også 100 prosent av aksjene i Bankia Bank AS. I desember 2005 ga Finansdepartementet tillatelse til at Bankia Bank og Elcon Finans fusjonerte med Bankia Bank som overtakende selskap. Selskapet fortsetter sin virksomhet som bank (Santander Consumer Bank AS) noe som bidro til en reduksjon i samlet forvaltningskapital i finansieringsselskapene på om lag 21 mrd kroner på slutten av 2005.

Sommeren 2005 gikk Kredittbanken ASA inn som eier av FactoNor AS og ervervet etter hvert samtlige aksjer. Kredittbanken eies siden 2004 av Islandsbanki.

Disse endringer på eiersiden i finansieringsselskapene førte til at andelen utenlandsk eide finansieringsselskaper økte fra 45 til 68 prosent. Rent formelt går det et viktig skille mellom et utenlandske eid datterselskap og en utenlandsk eid filial. Datterselskapet vil være et norsk selskap underlagt norsk lovgivning, mens filialen kun vil være en avdeling av det utenlandske hovedkontoret og ingen egen juridisk enhet. Filialene vil for det vesentligste være underlagt utenlandske tilsynsmyndigheter.

Innenfor EU arbeides det imidlertid med å fjerne denne forskjellen på viktige områder. Mye regelverk er i dag så komplekst og omfattende at store finanskonsern med mange enheter i forskjellige land, vil kunne stå overfor uoverkommelige administrative byrder dersom de må forholde seg til lokale særregler i hvert enkelt land der konsernet er representert med datterselskaper. Dette vil på sikt kunne påvirke den konkurransen som norskeide finansieringsselskaper møter i markedet.

Avskrivningsgrunnlaget på restverdikontrakter
Fra 2003 har det vært en diskusjon mellom ligningsmyndighetene og leasingbransjen om avskrivningsgrunnlaget på restverdikontrakter. Denne fikk sin foreløpige løsning i 2005.

En restverdikontrakt er en leasingkontrakt der det investerte beløp ikke blir fullt nedbetalt gjennom leiebeløpene – det gjenstår en "restverdi" ved leieperiodens slutt. Normalt har leasingselskapet avdekket denne risikoen mot forhandler som er forpliktet til å kjøpe gjenstanden tilbake til avtalt restverdi. Denne type kontrakter er typisk ved leasing av bil.

Ut i fra Høyesteretts praksis knyttet til en del K/S-selskaper, ga Skattedirektoratet uttrykk for at avskrivningsgrunnlaget på kontrakten ikke skulle være hele det investerte beløp (driftsmiddelets kostpris), men investert beløp redusert med avtalt restverdi. Kun differansen mellom kjøpspris og restverdi skulle dermed inn i saldogrunnlaget.

For bransjen var dette synspunktet helt uakseptabelt og i strid med gjeldende regler og praksis. Ekstern skatteekspertise ble bedt om å vurdere problemstillingen. Det ble avgitt en betenkning som konkluderte med at bransjens praksis var riktig.

Saken ble diskutert på møter med Skattedirektoratet og tatt opp med Finansdepartementet. I 2004 gikk Skattedirektoratet tilbake på sitt opprinnelige standpunkt om at driftsmiddelets kostpris skulle reduseres med restverdigarantien. I stedet skulle imidlertid driftsmiddelet kun avskrives ned til verdien av garantien/opsjonen.

Etter foreningens syn var også dette siste standpunktet galt og uhjemlet. Saldoavskrivningssystemet gir ikke adgang til å kreve at avskrivninger på enkeltstående driftsmidler skal stoppe når de samlede avskrivninger tilsvarer differansen mellom kostpris og restverdigarantien. Særlig gjelder dette når driftsmidler som leies ut gjennom leasingavtaler inngår på samlesaldi. Skattedirektoratet konstruerte her en innskrenkning i avskrivningsreglene i strid med skattelovens § 14-40 som var like galt som det opprinnelige standpunkt om å begrense aktiveringen på saldo til samme differanse.

Foreningen tok dette opp med Finansdepartementet og ba om at departementet korrigerte Skattedirektoratets standpunkt. I november 2005 sluttet departementet seg til Finfos oppfatning. De igangværende saker ble deretter avsluttet i de lokale ligningskontorer.

Nye regnskapsregler
EU besluttet gjennom EU-forordning 1606/2002 at alle børsnoterte foretak innen EU-området fra og med 2005 måtte ta i bruk internasjonale regnskapsstandarder (IFRS/IAS) i sine konsernregnskaper. Innen EU er det etablert en særskilt godkjenningsordning som innebærer myndighetskontroll på europeisk nivå av de standarder IASB (International Accounting Standards Board) fastsetter. Dette har sammenheng med at det innen EU har vært skepsis til at en privat organisasjon som IASB, skal fastsette regler som de fleste land til nå har regulert gjennom lovgivning.

De standarder som skal følges, er de standarder som er godkjent etter denne prosedyre – blant mange kalt EU-GAAP. Godkjente EU-standarder behøver således ikke helt ut å være sammenfallende med standarder utarbeidet av IASB, men siden noe av hensikten er å gjøre regnskapene mer sammenlignbare over landegrensene, er det lagt inn som en premiss i godkjenningsprosedyren at det bare er unntaksvis at avvisning skal skje.

EU-forordningen er EØS-relevant og er i 2005 innlemmet i norsk lovgivning gjennom endringer i regnskapsloven § 3-9. De enkelte forordninger blir etter godkjennelse i EØS-komiteen, gjort gjeldende i Norge gjennom endringer i forskrift 17.12.2004 nr 1852 om gjennomføring av EØS-regler om vedtatte internasjonale regnskapsstandarder. Norge har etter dette et to-sporet system bestående av IFRS-forordningens system og lovens ordinære system. Foretak som utarbeider regnskap etter IFRS-forordningens system har rett og plikt til å utarbeide regnskap etter alle EU-godkjente IFRS-forordninger som er gjennomført i norsk rett. Foretak som ikke følger dette systemet, skal utarbeide regnskaper etter regnskapslovens ordinære regler.

Forordningen gjelder som ubetinget krav kun konsernregnskaper i foretak med børsnoterte aksjer eller grunnfondsbevis. Andre foretak kan velge. På grunn av eventuelle skattemessige konsekvenser forbundet med å benytte standarden på selskapsnivå, ble en slik adgang holdt tilbake inntil man hadde vurdert nærmere de skattemessige forhold og foretatt nødvendige endringer i skattelovene. Dette ble først gjort gjennom lovendring 19.12.2005 og det ble dermed åpnet adgang for å benytte IFRS også i selskapsregnskapet med virkning for regnskapsåret 2005.

Denne adgangen fikk imidlertid ikke banker og finansieringsforetak. Dette skyldes at de ordinære regnskapene fra disse foreta-

kene også danner grunnlag for rapportering av kapitaldekning, økonomiske analyser og statistikkrapportering. En løsning der finansforetakene kan velge mellom IFRS og regnskapslovens ordinære system, vil gi for store valgmuligheter. Dette kan løses, og er et stykke på vei løst, gjennom tilpasning av årsregnskapsforskriften til kravene i IFRS. Men også innenfor IFRS introduseres det nye valgmuligheter sammenlignet med gjeldende regnskapslovgivning. Dette er valgmuligheter som norsk lovgivning ikke kan regulere bort eller begrense. Uønskede virkninger må derfor kompenseres i annet regelverk (herunder kapitaldekningsregelverket). Dette tar tid og Kredittilsynet antar at det tidligst kan åpnes adgang for bruk av IFRS i selskapsregnskapet til finansforetak i 2007.

En tilnærming til IFRS skjedde imidlertid for 2005 (obligatorisk fra 2006) gjennom forskrift 21.12.2004 om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier. Alle berørte finansinstitusjoner må nå med visse begrensninger behandle sine utlån på en måte som ligger tett opp til kravene i IFRS.

For foretak som inngår i IFRS-rapporterende konsern innebærer det betydelige ressurser og kostnader å måtte utarbeide selskapsregnskapene etter andre prinsipper enn konsernregnskapet. Brukere av regnskapene vil også oppleve at det ikke er sammenheng mellom tallene i selskapsregnskapet og konsernets tall. Børsnoterte finanskonsern er derfor sterkt interessert i at det gis adgang til å utarbeide regnskaper etter IFRS-systemet i de underliggende selskaper.

For finansforetak innebærer IAS 39 – Finansielle instrumenter - de største endringene. IAS 39 åpner for økt adgang til å benytte virkelig verdi i vurderingen av finansielle instrumenter – herunder også utlån. For finansielle instrumenter som omsettes i et marked, som aksjer og obligasjoner, vil markedspriser kunne gi en mer korrekt vurdering av verdiene. Ordinære utlån vil imidlertid ikke på samme måte være omsettelige og verdivurderingene derfor vesentlig mer problematiske. Siden et finansforetaks eiendeler i hovedsak består av ulike typer utlån, vil mer bruk av markedsverdier få direkte virkning på resultatene og føre til større volatilitet.

Av øvrige internasjonale regnskapsstandarder er det særlig IAS 17 – Leasing, som vil ha særlig betydning for de av selskapene som tilbyr leasing. Denne ble gjennom EU-forordning 2238/2004 gjort gjeldende for EU og dermed i praksis også for Norge. For kundene er IAS 17 i hovedsak allerede implementert gjennom NRS 14 – Leieavtaler, som kom i 2003. Det nye er at IAS 17 også gjelder utleier. Det må derfor skje en grenseoppgang mellom rekkevidden av IAS 39 og IAS 17 for selskaper som tilbyr finansiell leasing. I Norge har leasingvirksomheten tradisjonelt hatt et meget sterkt finansielt preg. Grenseoppgangen mellom IAS 39 og IAS 17 er derfor ikke enkel.

Ved såkalt restverdileasing er det i Norge vanlig at forhandler forplikter seg til å kjøpe utstyret tilbake etter endt leieperiode. IAS 18 – Varesalg gir nærmere regler for når et varesalg skal inntektsføres. Standarden reiser tvil om et salg kan inntektsføres når forhandler har påtatt seg en forpliktelse til å kjøpe det solgte tilbake etter en viss tid. Dersom dette blir en vanlig oppfatning også i Norge, vil det nødvendigvis påvirke utformingen av gjeldende avtaler knyttet til restverdileasing og fordelingen av arbeidsoppgaver mellom leasingselskap og forhandler.

Skatt og regnskap skiller lag

En av komplikasjonene med IFRS har vært forholdet til skattereglene. Tradisjonelt har det vært sterk binding mellom årsregnskapet og skatteregnskapet. Foretak lager ikke noe eget fullstendig skatteregnskap, men tar utgangspunkt i finansregnskapet og korrigerer dette for enkelte forskjeller mellom regnskapsrettslige og skatterettslige vurderingsprinsipper. Ved tidfesting (periodisering) av inntekter og utgifter har man stort sett lagt regnskapsprinsippene til grunn.

Utviklingen innen regnskapsretten gjør at regnskapsretten i stadig økende grad beveger seg vekk fra sitt opprinnelige privatrettslige utgangspunkt og til mer skjønnsmessige vurderinger. Skatteretten er på sin side fortsatt forankret i privatretten og det er ikke noe ønske fra skattemyndighetene om å endre dette faste utgangspunktet. For å lette innføringen av IFRS ble det med virkning fra 2005 gjennomført en overgang til realisasjonsprinsippet i skatteretten. Bruk av regnskapsprinsippet som utgangspunkt for skatterettslig tidfesting av inntekter og kostnader bortfalt dermed for alle regnskapspliktige virksomheter.

På inntektssiden innebærer realisasjonsprinsippet at inntekter skattemessig tidfestes i det inntektsåret skattyter får en ubetinget rett til ytelsen. I enkelte situasjoner kan dette fravike ganske meget fra når transaksjonen regnskapsmessig skal inntektsføres, for eksempel når det gjelder usikre størrelser eller hvor det er knyttet betingelser til transaksjonen. IAS 18 viser dette når det er foretatt salg med gjenkjøpsforpliktelser. Realisasjonsprinsippet tilsier at inntekten fra salget skattemessig tas til inntekt det året salget har funnet sted, mens "kostnadene"/inntektsreduksjonen knyttet til returordningen først kommer til fradrag når retur finner sted. Skattemessig er dette to separate transaksjoner – salg og retursalg – mens regnskapsmessig må transaksjonene ses i sammenheng.

For forhandlere som leverer biler til leasingselskaper med gjenkjøpsgaranti kan det her oppstå et problem ved at salgsinntekten ikke kan inntektsføres i regnskapet, men likevel må beskattes.

På kostnadssiden innebærer realisasjonsprinsippet at kostnader kan føres skattemessig til fradrag det år det oppstår en ubetinget forpliktelse til å dekke/innfri dem. Det gis derfor ikke automatisk fradrag for regnskapsmessige avsetninger.

Finansiell leasing er et eksempel på hvor regnskapsretten og skatteretten har skilt fullstendig lag. Etter forskrift 16.12.1998 om årsregnskap for banker, finansieringsforetak med mer, skal finansiell leasing føres som utlån. Dette innebærer at leieinntektene splittes i renter og avdrag. Skattemessig er imidlertid finansiell leasing å anse som utleie med den konsekvens at leasingselskapene avskriver leasingobjektene som driftsmidler og inntektsfører leien i sin helhet.

En konsekvens av at finansiell leasing føres som utlån, er at det skal foretas tapsberegninger etter utlånsforskriften så snart det foreligger objektive bevis for verdifall på individuelt nivå eller gruppenivå. Etter skatteloven § 14-5, 4. ledd bokstav g er regnskapsmessig tap i finansbedrifter skattemessig fradragsberettiget. Dette er en særregel for finansforetak og et brudd på den skatterettslige hovedregel om at regnskapsmessige tap ikke er fradragsberettiget.

I 2003 ble det fra Skattedirektoratet hevdet at denne fradragsretten ikke kunne gjelde leasingdriftsmidler som blir saldoavskrevet. Etter at ligningen for et selskap

ble endret, ble saken brakt inn for Overligningsnemnda for Storbedrifter som ga leasingselskapet medhold i at skattelovens fradragsregler gjelder generelt for visse regnskapsmessige fradragsposter i finansforetak og at det ikke er gitt noe unntak for leasingengasjementer.

I 2005 ble det foreslått å endre skatteloven § 14-5, 4. ledd bokstav g slik at regnskapsførte tap på leasingengasjementer ikke skulle være fradragsberettiget. Etter motstand i høringsrunden er dette forslaget inntil videre utsatt. Det er pr dags dato uklart på hvilken måte departementet vil følge dette videre opp.

Nye bokføringsregler

Ny lov 19.12.2004 nr 73 om bokføring trådte i kraft 1.1.2005 med en overgangsperiode til 1.1.2006. I tilknytning til loven ble det 1.12.2004 fastsatt en egen bokføringsforskrift.

Tidligere har regelverket på dette område vært fragmentarisk og uoversiktlig. Gjennom regnskapsloven 1998 ble det gjort et forsøk på en bedre regulering, men det viste seg at reglene i regnskapsloven 1998 kapittel 2 var vanskelig å fortolke, dels var umulige å praktisere. Reglene ble derfor gjort valgfrie inntil et nytt system kom på plass. I praksis ble det slik at det var de gamle reglene i regnskapsloven 1977 som fortsatt ble anvendt supplert med bestemmelser i skatte- og avgiftslovgivningen.

Siden finansforetak for det alt vesentlige selger avgiftsfrie tjenester, innebar det at de detaljerte regler i avgiftslovgivningen ikke kom direkte til anvendelse. Siden tjenestene også er såpass spesielle, har det gjennom årene utviklet seg en bokføringspraksis som på mange områder er nokså særegen i forhold til andre regnskapspliktige.

Gjennom lovendringen ble mange av dokumentasjonsreglene fra merverdiavgiftsloven flyttet inn i bokføringsforskriften og dermed gjort obligatoriske også for regnskapspliktige som ikke har avgiftspliktig omsetning. For disse medfører endringen en rekke praktiske problemstillinger. Ett eksempel er utformingen av salgsdokumentasjon ved honorering av agenter. Etter den nye forskriften er det selger av tjenesten – dvs agenten – som skal utstede salgsdokumentasjon. Praksis hittil har vært at det er långiver som mottaker av formidlingstjenesten som har utstedt et kreditbilag som dokumentasjon i forbindelse med etableringen av selve lånet som hovedtjeneste. En endring av dette innebærer systemmessige utfordringer.

Basel II

Alle finansforetak i Norge er underlagt krav om kapitaldekning. Hensikten med slike krav er å verne om foretakets soliditet. Gjennom årene har det utviklet seg internasjonale minstestandarder til slike kapitalkrav i regi av Basel-komiteen som har sekretariat hos Bank for International Settlements (BIS). Her gis det anbefalinger om felles målesystemer og minste standarder for kapital som følges i mange land.

Den første standarden ble gitt i 1988 – The Basle Accord eller Basel I som den nå gjerne kalles. I juni 2004 ble det etter en lengre prosess vedtatt et nytt regelverk – Basel II. Det nye regelverket skal i utgangspunktet tre i kraft fra 2007

Basel II innebærer en vesentlig endring av gjeldende Basel I. De nye retningslinjene er ment å erstatte de eksisterende kapitaldekningskrav for kredittrisiko. I tillegg innføres et nytt kapitalkrav for operasjonell risiko. Gjeldende krav til kapitaldekning for markedsrisiko berøres i liten grad. De nye retningslinjene berører ikke regelverket for definisjonen og sammensetningen av ansvarlig kapital.

I forhold til dagens regelverk går Basel II flere skritt videre i å gjøre minstekravet til ansvarlig kapital mer følsomt for den risikoen institusjonene er utsatt for. Det er et mål å gi kredittinstitusjonene insitamenter til å holde god kvalitet på sin risikostyring, tilpasset den enkeltes virksomhet og risiko. Regelverket formaliserer i sterkere grad rollefordelingen mellom institusjoner, offentlige myndigheter og markedet. En viktig del av Basel II er at institusjonenes egne interne modeller, etter godkjenning av tilsynsmyndighetene, tillates brukt når minimumskravet til kapital beregnes.

Under det nye regelverkets pilar 1, minimumskrav til kapital, er det særlig lån til personkunder, herunder boliglån, og lån til små og mellomstore bedrifter som får reduserte kapitalkrav. Norske finansforetak er betydelig eksponert mot disse områdene og erfaringer fra konsekvensstudier viser at norske finansforetak vil kunne få betydelige lettelser i kapitalkravene.

Høsten 2005 ble Basel II gjennom et endringsdirektiv - Capital Requirements Directive (CDR) - implementert i to av EUs direktiver for det indre marked: Det konsoliderte bankdirektivet - dir. 2000/12/EC og direktivet om kapitaldekning for verdipapirforetak og kredittinstitusjoner - dir. 93/6/EEC. Direktivet skal gjennomføres i nasjonal rett innen utgangen av 2006 slik at det kan få virkning fra 1.1.2007.

De nye EU-reglene vil gjennom EØS-avtalen være bindende for Norge. Formelt setter direktivet minstekrav, noe som innebærer at de enkelte land står fritt til å fastsette strengere regler for sine regulerte enheter.

Fra norske myndigheters side legges det opp til å videreføre en reguleringsform hvor kun de aller mest overordnede bestemmelsene om kapitaldekning fremgår av loven. Forslag om lovendringen ble fremmet like før jul 2005. Loven vil inneholde hjemler for departementet til å fastsette utfyllende regler på nærmere angitte områder.

Arbeidet med de utfyllende reglene har pågått i Kredittilsynet i flere år. Foreløpige utkast til deler av forskriftsverket for pilar 1 - minstekravene for kredittrisiko og operasjonell risiko - var på høring i 2005. Et samlet utkast til utfyllende forskriftsbestemmelser vil etter planen bli sendt på høring av departementet våren 2006.

For norske finansforetak er det viktig at tidsplanen holdes slik at interne målemetoder for kredittrisiko kan tas i bruk fra 1.1.2007. Videre er det viktig at det ikke foretas noen innskjerpelse i forhold til EU's regelverk når det gjelder beregnings-

grunnlaget. Norske finansforetak møter i dag sterk internasjonal konkurranse i alle markeder. Ved utgangen av 2005 var utenlandsandelen blant finansieringsselskapene (datterselskaper og filialer) 70 prosent målt i forhold til brutto utlån. De utenlandske filialene utgjorde alene 30 prosent av markedet. Strengere kapitaldekningsregler i Norge vil ha en direkte konkurransemessig negativ effekt i forhold til foretak som har andre regler uansett om konkurransen skjer i Norge eller i utlandet.

Det legges opp til overgangsregler der minimumskravet til ansvarlig kapital i 2007 ikke kan være lavere enn 95 prosent av minimumskravet etter gjeldende regelverk i Basel I. I 2008 og 2009 er tilsvarende begrensninger 90 og 80 prosent av minimumskravet.

Brukerstedprovisjoner
Høsten 2004 la en prosjektgruppe etablert av Finansdepartementet og bestående av representanter for Kredittilsynet, Norges Bank og Konkurransetilsynet, frem en utredning om konkurranseforholdene i det norske markedet for internasjonale betalings- og kredittkort. Bakgrunnen var et ønske fra Handelens og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH) om offentlig regulering av de prisvilkår som avtales for tjenester som tilbys innenfor dette markedet.

Et kortbasert betalingssystem har to brukergrupper – kortholdere og brukersteder. Både for kortholder og brukersted ligger det en verdi i ordningene. For kortholder dreier det seg om en enkel, oversiktlig og sikker måte å gjøre opp for seg. For brukerstedene er verdien knyttet til en kombinasjon av garantert oppgjør, lett tilgjengelig kjøpekraft, redusert risiko for svindel og ran, samt sikre og effektive løsninger for praktisk håndtering av selve betalingen. Kostnadene med å tilby disse verdiene faller tyngst på kortutsteder både når det gjelder finansiell risiko og kostnader forbundet med produktutvikling og markedsføring.

For å oppnå en optimal ressursutnyttelse, er man avhengig av at det er en rimelig balanse mellom antall kortholdere og antall brukersteder. Et ledd i dette er det etablert en ordning med formidlingsprovisjon (Mulitlateral Interchange Fee – MIF) mellom kortutsteder (issuer) og brukerstedstilknytter (acquirer). Denne formidlingsprovisjonen sikrer åpenhet, virksom konkurranse innen systemet og balansert verdiskapning overfor begge markeder kortvirksomheten retter seg mot.

Brukerstedsgebyret er en pris for de verdier brukerstedet tilføres gjennom kortbetalingen og kan variere avhengig av betalingsprodukt og bransje. Brukerstedstilknytter (acquirer) innkalkulerer formidlingsprovisjonen som en av flere kostnadskomponenter i sine priskalkyler overfor brukerstedene.

Rent formelt eksisterer det en forskrift fra 1989 som begrenser størrelsen av lovlig brukerstedsprovisjon til 1 prosent av kjøpesummen. Forskriften er imidlertid aldri satt i kraft. Siden 1989 har markedet og konkurranseforholdene utviklet seg voldsomt. Aktørene i markedet anser forskriften fra 1989 som helt utdatert og en iverksetting vil medføre betydelige forstyrrelser i markedet.

Prosjektgruppen anbefalte at prisforskriften fra 1989 ikke under noen omstendighet burde iverksettes. De påpekte at det norske markedet for internasjonale betalingskort er preget av sterk konsentrasjon, med få aktører og lav mobilitet i kundemassen. Det er få tilbydere av innløsningstjenester og det er ikke enkelt å etablere seg i dette markedet. I den senere tid har imidlertid nye internasjonale aktører etablert seg. Konkurransen synes derfor å ha økt og det kan også spores press nedover på brukerstedsprovisjonene. Prosjektgruppen foreslo derfor en 2 års observasjonsperiode for å se om konkurranseforholdene endret seg til det bedre.

Prosjektgruppens rapport ble sendt på høring og vurdert av Finfo i 2005. I hovedsak ga vi vår tilslutning til hovedkonklusjonene i rapporten, men vi fremholdt at dynamikken i markedet for internasjonale betalingskort tilsier at offentlig regulering ikke er nødvendig. Konkurransen i markedet for innløsningstjenester oppleves som sterk med et økende innslag av aktører fra utlandet. Brukersteder i Norge vil også alltid ha det alternativet å velge bort de internasjonale kortsystemer til fordel for nasjonale kortløsninger som BankAccept.

Merverdiavgiften
Innføringen av generell merverdiavgift på tjenester i 2001 skaper fortsatt problemer for finansbransjen. Endringen innebærer at det skal beregnes merverdiavgift ved all tjenesteomsetning, med mindre tjenesten er spesielt unntatt i loven. Finansielle tjenester er fortsatt unntatt avgift, men flere tilknyttede tjenester er blitt avgiftspliktige.

Unntaket for finansielle tjenester reiser en rekke problemstillinger. Dette gjelder for det første en rekke av de tjenester som finansinstitusjonen selv leverer til sine kunder og om disse skal betraktes som finansielle avgiftsfrie tjenester eller administrative avgiftspliktige tjenester. Her er det etter hvert skjedd en avklaring for mange tjenesters vedkommende, men fortsatt gjenstår uklare spørsmål.

Mer problematisk er imidlertid merverdiavgiften på de tjenester institusjonen kjøper inn fra underleverandører og som i mange tilfelle er en nødvendig del av den finansielle tjeneste institusjonen produserer – for eksempel datatjenester.

Motstykket til at finansforetak slipper å beregne utgående mva, er at man da heller ikke har adgang til å fradragsføre inngående avgift på varer/tjenester som er nødvendig for å produsere tjenesten. Finansinstitusjonenes manglende fradragsrett for inngående merverdiavgift på leverte tjenester, innebærer en økonomisk merbelastning i form av "skjult moms". Denne kostnadsøkningen vil, i den grad konkurransesituasjonen tillater det, måtte veltes over på kundene. I samarbeid med Finansnæringens Hovedorganisasjon (FNH) og Sparebankforeningen har man tatt opp med Finansdepartementet behovet for å komme fremme til rimelige løsninger som nøytraliserer effekten av manglende fradragsrett.

Kredittkjøpsloven § 8
I 2005 ble det fra forbrukerhold og presse fokusert på en spesiell bestemmelse i lov 21.6.1985 nr 82 om kredittkjøp. Paragraf 8 i denne loven lyder:

"Ved forbrukerkredittkjøp kan kjøperen overfor annen kredittyter enn selgeren gjøre gjeldende de samme innsigelser og pengekrav på grunnlag av kjøpet som han kunne gjøre gjeldende mot selgeren. Ved siden av reklamasjon overfor selgeren etter kjøpslovens regler må kredittyteren i tilfelle underrettes så snart det er rimelig høve til det.

Har kjøperen pengekrav som etter første ledd kan gjøres gjeldende mot kredittyteren, er kredittyterens ansvar begrenset til det beløp han har mottatt av kjøperen i anledning av kjøpet."

Presseoppslagene ga inntrykk av at man her hadde funnet en bestemmelse som løser alle problemer som kan oppstå ved bruk kort som betaling. Presseoppslagene førte også til at Forbrukerrådet tilskrev kortselskapene der man ba om at forbrukere ble bedre opplyst om sine rettigheter og med et håp om at dette ville redusere antallet useriøse brukersteder. I denne forbindelse ble det spesielt lagt vekt på at de internasjonale kortsystemene i praksis er enerådende når det gjelder alle former for netthandel.

Kredittkjøpsloven § 8 er imidlertid ingen særskilt kortregel, men en generell regel som kommer til anvendelse når en forbruker kjøper på kreditt og selger ikke leverer det han skal. Kjøper kan da holde tilbake sin egen ytelse (kjøpesummen). Dette er selvsagt når det er to parter i oppgjøret.

Hovedpoenget med bestemmelsen er at den utvider tilbakeholdsretten til også å gjelde oppgjør for lån/kreditt som er tatt opp i forbindelse med kjøpet når dette er ledd i et trekantarrangement mellom selger, kjøper og en selvstendig kredittyter. Kjøper kan da, hvis selger misligholder, la være å betale til kredittyter. Har han betalt, kan han kreve pengene tilbake.

Fire vilkår må være oppfylt for at bestemmelsen skal komme til anvendelse: i) det må foreligge et kjøp, ii) kjøper må være forbruker, iii) det må være gitt en kreditt og iv) kreditten må være synbar for selger. For at et kort skal kunne brukes ved kjøp, må det alltid eksistere en avtale på forhånd med brukerstedet om at kortet kan benyttes. Betalingskort er ikke som kontanter et tvungent betalingsmiddel.

Betaler man kontant, er man utenfor kredittkjøpsloven. Vilkåret om kreditt er ikke oppfylt. De aller fleste betalinger med kort i Norge er å anse som kontant betaling. Av registrerte transaksjoner, er om lag 87 prosent knyttet til Bank-Axept kort – dvs kort knyttet til det nasjonale betalingssystem. For alle praktiske formål vil dette være ordinære Bankkort knyttet til en lønnskonto. Disse fungerer som debetkort der bruk umiddelbart belastes konto. Likheten med tidligere tiders sjekk er nærliggende.

De resterende 13 prosent utgjør for det meste transaksjoner innenfor de internasjonale kortsystemene. I Norge er dette Visa, Mastercard, Diners og Amex. Særlig Visa – som har en markedsandel på ca 56 prosent - er som regel knyttet til Bankkort og vil dermed ved bruk fremtre som et debetkort som innebærer kontant betaling selv om det er Visa-delen som benyttes.

Motstykket til debetkort er kredittkortene som finnes i 2 varianter. En type er kortene der man mottar faktura i ettertid og må betale denne i sin helhet ved forfall ca 10 dager etter mottakelse. Dette er den tradisjonelle funksjonsmåten og alle de internasjonale kort eksisterer i denne varianten (faktureringskort). Diners, Amex og Eurocard (som er en variant av Mastercard) utstedes nesten alltid i denne varianten.

En annen type er kort som belastes en kontokreditt - det vil si at det er innvilget en kredittramme som man kan trekke på slik at man kan fordele tilbakebetalingen over tid. I moderne språkdrakt kalles disse kortene gjerne avbetalingskort fordi de ofte selges i butikker i tilknytning til konkrete kjøp som et alternativ til ordinær avbetaling.

En noe eldre betegnelse er kontokort eller kjøpekort. Noen ganger er kortene også "branded" med navnet på salgsstedet. Tidligere var dette markedet dominert av nasjonale innenlandske kredittkort som Kjøpekort, Multikort, Norgeskort og lignende, men disse er nå stort sett erstattet av kort med en internasjonal logo som knytter dem til et internasjonalt system. I det norske markedet er det gjerne Mastercard og Visa som benyttes på denne

type kort.

Det har aldri vært særlig tvilsomt at de nasjonale kredittkortene er omfattet av kredittkjøpsloven. Mer usikkerhet har det vært omkring de internasjonale kortene. For faktureringskortene har det vært tvil om bruk av slike i det hele tatt innebærer kjøp på kreditt. Internasjonale kort tilknyttet kontokreditter har gjerne blitt utstedt i forbindelse med opprettelse av kundeforhold i bank og ikke ved konkrete kjøp. Selger vil derfor ikke på samme måte som ved de nasjonale kredittkort, være oppmerksom på at det ved bruk av disse i realiteten kjøpes på kreditt.

Mange faktureringskort er jobbrelatert og brukes på tjenestereiser. Kortbruker vil da ikke være forbruker og kan dermed ikke påberope seg kredittkjøpsloven § 8 dersom kjøpte varer eller tjenester ikke svarer til forventningene.

Kortselskapets ansvar vil dessuten alltid ha et subsidiært preg i forhold til selgers ansvar. Det fremgår av lovteksten at kunden må ha et krav mot selger. Kunden må derfor ha reklamert overfor selger og hans krav må sannsynliggjøres. Ved kjøp i utlandet vil som regel utenlandsk rett styre det kjøpsrettslige forhold og legge premissene for kjøpers krav mot kortselskapet.

Bestemmelsen har også begrenset betydning når det gjelder nettsvindel. Av svindel og bedrag oppstår ingen kjøpsrettslige forpliktelser. I tilknytning til kjøp fra nettbutikker vil uenigheten ofte være knyttet til om den angivelige "kjøper" i det hele tatt har inngått en avtale om kjøp. Håndteringen av krav oppstått i kjølvannet av at noen har gjort opp med nettbutikken for et kjøp som ikke har funnet sted, må løses etter vanlige erstatningsrettslige regler. Her blir det ingen forskjell på om det er benyttet et debetkort eller kredittkort.

Økningen i bruk av kort som oppgjørsmåte er ny i forhold til det lovgiver tenkte på da kredittkjøpsloven ble gitt. Rekkevidden av § 8 er uklar og det er ikke alltid slik at et kortmerke faller innenfor og et annet utenfor. Usikkerheten omkring rekkevidden av kredittkjøpsloven § 8 og den praktiske håndtering av mulige reklamasjoner, preger markedsføringen og utformingen av avtalevilkårene. Kortselskapene er selvfølgelig innstilt på å følge norsk lov, men ønsker ikke å gi kortholder større rettigheter enn det som er nødvendig ut i fra de ufravikelige reglene i kredittkjøpsloven. Man ønsker heller ikke å gi kunden villedende forhåpninger om rettigheter som ikke eksisterer. De internasjonale kortsystemene er primært konstruert for å være effektive betalingssystemer, ikke for å håndtere tilbakekall, innsigelser og klager knyttet til motytelsen. Håndtering av slike forhold vil gjøre systemene mer tungvinte, mer kostnadskrevende og dermed dyrere for brukerne. Ikke alle ønsker dette.

Kortene kan ha ulik funksjonalitet på oppgjørssiden – dette ligger ikke i kortsystemet, men velges av det foretak som utsteder kortet. De fleste kortene innebærer kontant betaling, et fåtall kort har en kredittfunksjon. Dette kan man ikke se av kortet, men følger av avtaleforholdet med kortholder.

Privatleie

Leasing er i utgangspunktet et produkt for finansiering av driftsmidler til næringslivet. Skatte- og avgiftsregler gjør det sjelden lønnsomt for lønnsmottakere å lease. Bransjens standardkontrakter bærer preg av dette og er formulert for bruk mellom næringsdrivende.

Det lave rentenivået som etter hvert etablerte seg i 2004 og 2005 medførte imidlertid at leasing av personbiler også kunne være lønnsomt for privatpersoner på tross av at rentekomponenten i leasingleien ikke er fradragsberettiget som den er ved terminbeløp på lån. Det vokste derfor frem etterspørsel etter et slikt produkt.

Leie av løsøre er svært lite lovregulert og partenes rettigheter og forpliktelser reguleres derfor i leiekontrakten. Siden leasing på svært mange områder atskiller seg fra tradisjonell leie der det kun er to parter, reiser produktet spesielle utfordringer både kontraktsmessig og markedsførings-

messig i forhold til forbrukere. Det har i bransjen derfor vært stor usikkerhet om hvordan man skulle håndtere dette og om leasing i det hele tatt egnet seg for privatpersoner. Produktet har derfor eksistert mer i det stille uten aktiv markedsføring.

I 2005 endret dette seg da enkelte selskaper gikk ut med aktiv markedsføring med leasing av personbiler til private. Forbrukerombudet – som er et forvaltningsorgan som skal føre tilsyn med at næringsdrivendes markedsføring og avtalevilkår er i samsvar med markedsføringsloven – vurderte produktet til et av selskapene og fant at avtalen inneholdt vilkår som i forhold til forbrukere var urimelige. Det angjeldende selskap besluttet å etterkomme ombudets innsigelser på en rekke punkter, men det er fortsatt ikke kommet til enighet. Vanskelige punkter er kundens muligheter til å avbryte kontrakten og adgangen til leieregulering i leieperioden.

Selskaper som tilbyr leasing av personbiler følger utviklingen nøye. Enkelte selskaper har kontraktsvilkår som er svært like mens andre har vilkår som er mer avvikende og de blir derfor ikke i samme grad berørt av Forbrukerombudets inngripen. Det antas imidlertid at saksbehandlingen vil innebære enkelte prinsipielle standpunkter på hva som er akseptabelt i forbrukerforhold som vil være retningsgivende for produktet i sin alminnelighet.

Hvitvasking

Siden 1994 har finansinstitusjoner vært pålagt en grundig legitimasjonskontroll av sine kunder som ledd i bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet. Regelverket har vært problematisk å håndtere for finansieringsselskapene blant annet fordi de ikke har noe utbygget filialnett eller andre ekspedisjonskontorer som tar i mot kunder og som kan kontrollere legitimasjonsdokumenter.

I en viss utstrekning ble dette tatt hensyn til i den nye loven som kom i juni 2003. Forskriften som kom senere på året fulgte imidlertid ikke dette opp.
Særlig to situasjoner fremsto som særlig kompliserte:

1. Legitimasjonskontroll av juridiske personer
2. Legitimasjonskontroll av personkunder i forbindelse med fjernsalg av finansielle tjenester

Ved etablering av kundeforhold med juridiske personer (foretak), ga Kredittilsynet ved ulike anledninger uttrykk for at det alltid måtte skje en fysisk identitetskontroll av de enkelte ansatte som opptrådte på vegne av institusjonen. Etter å ha påpekt overfor tilsynet at et slikt krav ikke kunne leses ut av lov eller forskrifter og i forhold til større velkjente foretak og offentlig institusjoner fremsto som komplisert og temmelig formålsløst, ble man enige om at kravet til slik personlig identitetskontroll ved etablering av kundeforhold med registrerte juridiske personer, er begrenset til å gjelde ved etablering og disponering av konto eller depot – ikke utlån som er finansieringsselskapenes hovedprodukt.

Ved etablering av kundeforhold med fysiske personer, er det et ufravikelig krav at det skal skje en kontroll av legitimasjonspapirer der kunden er til stede. Denne kontrollen kan gjennomføres av ansatte i institusjonen eller av agenter/forhandlere som distribuerer foretakets låneprodukter. I andre tilfelle der kundeforholdet etableres gjennom post eller over internett, kan legitimasjonsplikten outsources gjennom avtale til annen rapporteringspliktig. Siden man ikke gjerne vil involvere konkurrerende institusjoner i etableringsprosessen med nye kunder, er det i praksis kun Posten Norge som kan benyttes.

Den tjeneste Posten tilbyr – Personlig Utlevering Mottakskvittering (PUM) – er imidlertid både dyr og dårlig. Det er også andre metoder for å sikre seg om kundens identitet som fremstår som mer praktiske og minst like sikre som en fysisk kontroll av legitimasjonsdokumenter. Etter å ha undersøkt forholdene i våre naboland der tilsvarende problemer ikke synes å eksistere, ba derfor foreningen i juni 2004 Finansdepartementet om å gi dispensasjon fra det ufravikelige kravet om personlig oppmøte tilsvarende det man har i de øvrig nordiske land. I 2005 ble spørsmålet tatt opp på nytt.

Et alternativ til PUM vil kunne være fremveksten av ulike former for elektronisk ID. Rent formelt vil dette kreve en forskriftsendring, men departementet har lovt at dette vil bli gjort så snart betryggende elektronisk ID er på plass.

En praktisk problemstilling er at utviklingen av elektronisk ID er dyrt og at det i utgangspunktet er nødvendig med en forangående kontakt mellom bruker og brukersted for at elektronisk ID skal fungere. Med mindre det utvikles mer generelle og åpne systemer som også andre kan benytte, vil elektronisk ID derfor ikke være særlig egnet til opprettelse av helt nye kundeforhold. Det er fortsatt uklart i hvilken utstrekning - og på hvilke vilkår - de største bankene, som forventes å bli storutstedere av elektronisk Bank-ID, vil akseptere at egne utstedte Bank-ID skal kunne benyttes til å opprette kundeforhold i andre finanskonsern.

I 2005 vedtok EU et nytt tredje hvitvaskingsdirektiv – Dir 2005/60 - som skal erstatte de to tidligere direktivene Dir 91/308 og Dir 2001/97. Direktivet trådte i kraft 15.12.2005 og er EØS-relevant. Det innebærer at direktivet skal være gjennomført i norsk rett innen 15.12.2007.

Finansdepartementet har besluttet å nedsette et eget lovutvalg som skal vurdere nødvendige endringer i regelverket for å gjennomføre direktivet. Utvalget er ennå ikke nedsatt. Det er imidlertid antydet et svært vidt mandat der økonomisk kriminalitet generelt skal være i fokus. Det innebærer at det i så fall vil bli brukt mye ressurser på mer generelle regnskaps- og bokføringsspørsmål. Fra finansnæringen er det protestert på dette av frykt for at skatteproblematikk dermed vil bli det sentrale i arbeidet og en har foreslått at arbeidet i så fall splittes i en mer generell del og et utvalg som arbeider mer spesifikt mot problemstillinger som de rapporteringspliktige anser som viktige.

Bakgrunnen for det 3. hvitvaskingsdirektiv er et ønske om å konsolidere de to foregående i ett direktiv og å ta hensyn til de anbefalinger som i mellomtiden er kommet fra FATF. Mange av eksisterende direktivbestemmelser blir videreført. Endringene innebærer i hovedsak en utvidelse av definisjonen av straffbare handlinger til å omfatte mindre alvorlige straffbare forhold, at terrorfinansiering omfattes av direktivet, samt at legitimasjonsregler (Know Your Customer - KYC) justeres etter grad av risiko forbundet med den enkelte kunde, transaksjon og produkt. Et element her er utvidete krav om å kjenne de som står bak kunden (Beneficial Owners) og spesiell kontroll av politiske personer (Politically Exposed Persons – PEP).

For finansieringsselskapene innebærer det nye direktivet både forenklinger og skjerpelser. Av forenklinger kan nevnes innføringen at mer risikobasert system der rutinene skal tilpasses faren for hvitvasking i det konkrete tilfelle. I den forbindelse anses kredittavtaler der tilbakebetaling skjer fra konto opprettet i kundens navn

hos annen rapporteringspliktig, som en mindre risikofylt transaksjon. Motsvarende skal det være strengere kontroll der risikoen er høy og avtaleinngåelse der kunden ikke fysisk er til stede (fjernsalg). Det åpnes adgang til ikke å foreta legitimasjonskontroll av børsnoterte foretak og offentlige myndigheter.

Banklovkommisjonen

Hovedarbeidet for den regjeringsoppnevnte Banklovkommisjonen består i å gjennomgå i full bredde finansinstitusjons og kredittlovgivningen med sikte på modernisering, samordning og til dels foreslå ny lovgivning. Kommisjonen ble opprettet i 1990 og har så langt fremlagt 13 utredninger:

1. NOU 1994:11
   Finansavtaler og finansoppdrag
2. NOU 1995:25
   Sikringsordninger og offentlig administrasjon av finansinstitusjoner
3. NOU 1996:24
   Betalingssystemer m.v.
4. NOU 1998:14
   Finansforetak m.v.
5. NOU 1999:31
   Oppkjøp og inndriving av fordringer m.v.
6. NOU 2001:23
   Finansforetakenes virksomhet
7. NOU 2001:24
   Ny livsforsikringslovgivning
8. NOU 2002:14
   Finansforetakenes virksomhet II
9. NOU 2002:21
   Oppsigelse av forsikringsavtaler
10. NOU 2003:11
    Konkurranse i kollektiv livsforsikring
11. NOU 2003:28
    Kjønns- og aldersnøytralitet i kollektive pensjonsordninger
12. NOU 2004:24
    Pensjonskasselovgivning. Konsolidert forsikringslov.
13. NOU 2005:15
    – Obligatorisk tjenestepensjon

Finansavtaler

Kommisjonens første innstilling NOU 1994:19 – Finansavtaler og finansoppdrag resulterte i lov 5.6.1999 nr 49 om finansavtaler og finansoppdrag. Denne trådte i kraft 1.7.2000. Loven gjelder ikke for kreditter som faller inn under kredittkjøpsloven og heller ikke leiefinansiering (leasing).

Betalingssystemer m.v.

Banklovkommisjonen arbeidet deretter med spørsmål knyttet til offentligrettslig regulering av aktørene innen betalingsformidling. Arbeidet resulterte i NOU 1996:24 – Betalingssystemer m.v. Ny lov ble vedtatt 17. desember 1999.

Opprinnelig var det foreslått at også betalingssystemer som ikke var knyttet opp til kundekonti i banker eller finansieringsforetak skulle omfattes av reguleringen – for eksempel oljeselskapenes og varehuskjeders kortsystemer. Dette ble imidlertid utelatt i den endelige lovtekst.

Institusjonslovgivningen
- finansforetak m.v.

En sentral del av Kommisjonens arbeid består i å samordne og revidere finansinstitusjonslovgivningen i sin alminnelighet. Dette gjelder bl.a. temaer knyttet til finansinstitusjoners etablering, konsesjon, organisering, virksomhet m.v. Av praktiske årsaker er dette arbeidet blitt inndelt i flere delutredninger. Med noen få unntak, har ingen av disse forslag foreløpig resultert i noe konkret.

I tillegg til generelt viktige problemstillinger for finansnæringen i sin alminnelighet, omhandler den fjerde utredningen (NOU 1998:14) enkelte problemstillinger av særskilt interesse for medlemsselskapene. Dette gjelder bl.a. endret lovdefinisjon av finansieringsselskap, muligheten for at en bank skal kunne eie en annen mer spesialisert bank, mer omfattende regulering av selskaper som skal tilby selgerkreditt, og mulighet også for norske finansieringsselskaper til å delta med omfattende eierandeler i selskaper som tilbyr selgerkreditt ("joint venture").

Generelt legges det forøvrig opp til en langt enklere organstruktur enn etter dagens lovgivning, idet representantskapet er foreslått fjernet, og kontrollkomité/tilsynsutvalg skal bortfalle som obligatorisk organ.

Den sjette delutredning (NOU 2001:23) utfyller i større detalj det mer rammeorienterte regelverket. Kommisjonen har her bl.a. vurdert regler for finansforetaks virksomhet med hensyn til totalkundeavtaler, bruk av kundeinformasjon innad i konsern, krav til kredittvurdering, bortsetting av arbeidsoppgaver, mulighetene for verdipapirisering i det norske finansmarked m.v.

Kommisjonens åttende delutredning (NOU 2002:14) er en videreføring av det arbeidet som ikke ble ferdigbehandlet i den 4. og 6. utredningen. Her har man behandlet utbytte og konsernbidrag, finansforetaks eie av aksjer, andeler og fast eiendom, tvisteløsningsordninger, overnasjonale tilsynsmyndigheter, fjernsalg av finansiell tjenester og tiltak mot hvitvasking av penger. Det gjenstår blant annet å behandle solvenskrav for finansinstitusjoner, mellommennenes stilling m.m.

Utredning nr. 9, 10, 11, 12 og 13 har i stor grad beskjeftiget seg med forsikringsmessige spørsmål av mindre betydning for finansieringsselskapene.

Til slutt er det meningen at det skal fremmes en samlet lovtekst for lov om finansforetak der en inkluderer forslag fremmet i Utredning nr. 4, 6, 8 og 10. I dette forslaget vil man nødvendigvis også måtte innpasse de tidligere forslag i den senere tids utvikling. Dette lovforslaget er ment å erstatte lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner. Det forventes at dette arbeidet starter i 2006.

Handlingsplanen for finansielle tjenester

I 1999 publiserte EU-kommisjonen en "Handlingsplan for finansielle tjenester" (FSAP) for perioden frem til 1.1.2005. Som en oppfølging av denne la den nye Europakommisjonen frem en såkalt "Green Paper" for perioden 2005 – 2010. I denne fremgår at det viktigste nå er å sørge for en best mulig implementering av de nye direktivene og andre rettsakter, fremfor å ta nye lovgivningsinitiativ. Både de enkelte land og finansnæringen står overfor betydelige utfordringer med å implementere ny lovgivning og tilpasse seg nye regler. Dette forhindrer ikke at tempoet fortsatt er høyt knyttet til saksområder som er påbegynt og under utredning.
Kommisjonen "Green Paper" har vært på bred høring med kommentarer fra Eurofinas og Leaseurope. Begge organisasjoner støtter Kommisjonens ambisjon om "Better Regulation" og at det er viktig med konsolideringsfase. Det er likevel viktig å få på plass en bedre harmonisering av mva-regelverket – som virker hindrende på grensekryssende transaksjoner – samt å legge bedre til rette for grensekryssende handel med finansielle tjenester også på privatmarkedet. I den forbindles er det lagt ned mye aktivitet knyttet til arbeidet med nytt direktiv knyttet til forbrukerkreditt.

I en rapport utarbeidet av Kommisjonen ved årsskiftet 2005/2006 konkluderes det med at det er gjort betydelige fremskritt når det gjelder å bygge opp et integrert marked for finansielle tjenester. Så mye som 98 prosent av tiltakene i FSAP er full-

ført innen fristen, og det arbeides med gjennomføring av disse tiltakene.

Produktutvikling

Etter gjeldende finansieringsvirksomhetslov kan finansieringsselskaper *"bare drive finansieringsvirksomhet og valutavirksomhet samt virksomhet som naturlig henger sammen med dette"*. En analog bestemmelse for banker finnes i banklovgivningen. Både den raske teknologiske utvikling, den sterkere internasjonale konkurransen i finansmarkedene og endrede kundebehov, medfører at norske finansinstitusjoner stilles overfor skjerpede krav med hensyn til å kunne utvikle og tilby fortsatt konkurransedyktige produkter. Det er således av sentral betydning at den nevnte lovstandard er fleksibel og gis et dynamisk innhold. Det blir også særdeles viktig at analoge standarder i den nye lovgivningen gis tilsvarende fleksibilitet og dynamikk. Generelt vil endrede markedsforhold kunne innebære behov for nye kombinasjoner av f.eks. finansiering, administrative tjenester og/eller garantistillelser. Hovedpoenget sett fra myndighetenes side må være at hensynet til forsvarlig drift og sikkerhet knyttet til finansinstitusjonenes hovedvirksomhet ivaretas, samtidig som det opprettholdes et fleksibelt og dynamisk system for utvikling av nye produkter med basis i endrede økonomiske og teknologiske forutsetninger.

Banklovkommisjonen uttaler om denne formuleringen blant annet: "Formålet med å bruke denne type rettslige standard er at den er fleksibel og av dynamisk karakter. Det innebærer at den kan tilpasses utviklingen i den finansielle sektor. Som følge av endringer i det økonomiske system, vil det kunne oppstå behov for nye typer finansielle produkter. For bl.a. å ha mulighet til å ta hensyn til en slik utvikling, er det behov for et relativt fleksibelt system."

Med bakgrunn både i de ovennevnte utviklingstrekk og i Banklovkommisjonens vurderinger, legger Finansieringsselskapenes Forening til grunn at fleksibiliteten med hensyn til produktutvikling innen medlemsselskapenes produktområder innebærer tilstrekkelige muligheter til å fange opp et endringspreget fremtidig finansmarked, hvor det også legges vesentlig vekt på de muligheter for produkttilpasning i det norske marked som utenlandske aktører har. I første rekke er det særlig ulike tilleggstjenester knyttet til leasing som etterspørres i markedet.

Finansskole – organisert undervisningstilbud for ansatte i medlemsselskapene

Finansieringsselskapenes Forening har i mange år hatt et permanent og systematisk undervisningsopplegg for ansatte i medlemsselskapene. I 2002 ble det foretatt en evaluering av kursopplegget med sikte på å forbedre undervisningsopplegget og gjøre det mer fleksibelt enn tidligere. I den forbindelse ble det gjort en rekke endringer både på grunnkurset og de viderekommende produktkursene.
Kursdagene ble intensivert/utvidet i forhold til tidligere opplegg, og antall undervisningstimer pr. dag er økt markert. Samtidig ble det satt mer fokus på produktopplæring enn tidligere. Fortsatt er det et siktemål at kursene på Finansskolen skal være et enhetlig undervisningsopplegg som er skreddersydd for vår bransje.

Kursene er delt inn i kurs for nybegynnere og viderekommende. Kursene for nybegynnere gir en grunnleggende innføring i en rekke sentrale emner og produkter innenfor leasing og lån, factoring og kundeservice. De viderekommende kursene er hevet noe i vanskelighetsgrad i forhold til tidligere og er ment for ansatte med noen års erfaring i bransjen. Undervisningen gis av dyktige fagfolk med lang erfaring fra bransjen kombinert med oppgaver i løpet av kursdagene, også hjemmeoppgaver, slik at selvstudium blir en viktig del av undervisningsopplegget. Etter hvert kurs er det eksamen i form av en prosjektoppgave. Det gis karakteren Bestått/Ikke bestått, med vitnemål til dem som består.

Rettslige rammebetingelser for finansieringsselskaper

Fra 1976 har det vært nødvendig med offentlig tillatelse (konsesjon) for å drive finansieringsvirksomhet eller medvirkning til finansieringsvirksomhet.

Lovverket om finansieringsselskaper kan deles inn i to hovedgrupper:

1. offentligrettslig regulering av virksomheten
2. privatrettslig regulering av forholdet mellom institusjon og kunde

Mer om finansinstitusjonenes rettslige rammebetingelser er tilgjengelig på foreningens hjemmesider http://www.finfo.no/. I denne årsberetning redegjøres bare for enkelte hovedtrekk samt spesielle forhold som skjedde i 2005.

Offentligrettslig regulering

Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner av 10. juni 1988 nr. 40 inneholder de sentrale bestemmelser for bransjen. Etter denne loven kan finansieringsvirksomhet i Norge kun drives av:

- forretnings- og sparebanker
- finansieringsselskaper
- kredittforetak
- forsikringsselskaper
- kredittinstitusjoner med konsesjon innen EØS-området
- andre utenlandske kredittinstitusjoner som har særskilt tillatelse

Banker og forsikringsselskaper har egne særlover som regulerer og gir mer detaljerte bestemmelser om organisering og virksomhet. For finansieringsforetak – som er en fellesbetegnelse på finansieringsselskaper og kredittforetak – er det gitt spesialregler i finansieringsvirksomhetsloven kap. 3.

Låneformidlingsvirksomhet er ikke konsesjonspliktig, men meldepliktig etter lovens kap. 4. Låneformidlere må stille sikkerhet. Låneagenter er ikke regulert direkte, men reguleres indirekte gjennom tilsynet med oppdragsgiver.

Banklovkommisjonen arbeider kontinuerlig med en modernisering og revisjon av bank- og finanslovgivningen. I 2005 har dette arbeid resultert i 1 utredning (Utredning nr. 13): NOU 2005:15 – Obligatorisk tjenestepensjon.

Ingen av Banklovkommisjonens siste utredninger er sentrale for finansieringsselskapenes virksomhet. Det forventes imidlertid at kommisjonen i 2006 vil i gangsette arbeidet med å sluttføre rammelovgivningen for finansbransjen og foreslå en ny lov til erstatning for loven fra 1988.

Av større betydning har i 2005 følgende lovarbeid vært:

1. innføring av lovbestemt pant for boomkostninger gjennom tilføyelse av en ny § 6-4 i lov 8. feb. 1980 nr 2 om pant.
2. implementering av EU-dir 2002/65 – fjernsalg av finansielle tjenester - gjennom endringer i og tilføyelse av et nytt kap 5a i lov 21. des. 2000 nr 105 om opplysningsplikt og angrerett mv i ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven).

I 2005 ble det gjennomført to endringer i lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner:

1. lov 10. juni 2005 nr 43 i forbindelse med gjennomføring av EU-dir 2002/87 – finansielle konglomerater
2. lov 10. juni 2005 nr 44 i forbindelse med ny lov om forsikringsforetak, pensjonsforetak og deres virksomhet mv (forsikringsloven)

Etter *lov om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel av 7. des. 1956 nr. 1*, er finansieringsselskapene underlagt offentlig tilsyn. Tilsynet gjennomføres av Kredittilsynet som skal se til at de institusjoner de har tilsyn med, virker på en betryggende og hensiktsmessig måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, samt den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter. Som ledd i tilsynsvirksomheten kan Kredittilsynet gi bindende pålegg.

Lov om merverdiavgift av 19. juni 1969 nr. 66 med tilhørende forskrifter er av stor betydning for finansieringsselskapene da leasing og store deler av factoringvirksomheten er avgiftspliktige tjenester. For leasing har dette lenge vært tilfelle da leasing i avgiftssammenheng er å anse som en avgiftspliktig utleietjeneste. For factoring er avgiftsplikten av nyere dato da deler av tjenesten ble gjort avgiftspliktig gjennom den generelle merverdiavgiftsreformen av 1. juli 2001.

Privatrettslig regulering

Lov om finansavtaler og finansoppdrag av 25. juni 1999 nr. 46 regulerer sentrale former for avtaler om finansielle tjenester som tilbys publikum av finansinstitusjoner – herunder innskudd, betalingstjenester, utlån og kausjon. Når kunden er forbruker vil lovens bestemmelser normalt ikke kunne fravikes gjennom avtale.

Lov om kredittkjøp av 21. juni 1985 nr. 82 regulerer kjøp av løsøre på kreditt, kontokredittavtaler og forbrukerleie. Mens den generelle finansavtaleloven som dekker ordinære utlån er av forholdsvis ny dato, er spesialreglene om kreditt i forbindelse med kjøp en videreføring av regler man har hatt helt siden 1916 (avbetalingsloven). Grensegangen mellom de to lover er til dels komplisert da de løser samme spørsmål på forskjellige måter.

Statistikk

ULIKE UTLÅNSTYPER I MILL. KRONER OG PST. AV BRUTTO UTLÅN PR. 31.12.

for medlemmer i Finansieringsselskapenes Forening

År	Leasing		Factoring*		Kredittkort		Billån/øvrige utlån		Ialt	
	Mill. kr.	Pst.	Mill. kr.	Pst.	Mill. kr.	Pst.	Mill. kr.	Pst.	Mill. kr.	Pst.
1993	6 324	30 %	2 611	12 %	3 306	15 %	9 174	43 %	21 415	100 %
1994	8 625	33 %	2 969	11 %	3 844	15 %	10 827	41 %	26 265	100 %
1995	12 158	39 %	3 313	10 %	4 459	14 %	11 644	37 %	31 574	100 %
1996	15 168	38 %	3 741	9 %	5 037	13 %	15 920	40 %	39 866	100 %
1997	20 029	42 %	1 561	3 %	5 507	12 %	23 787	43 %	50 884	100 %
1998	23 716	38 %	1 850	3 %	6 470	10 %	30 836	49 %	62 872	100 %
1999	25 837	46 %	1 919	3 %	8 272	15 %	19 687	35 %	55 715	100 %
2000	31 182	48 %	2 096	3 %	9 669	15 %	22 028	34 %	64 975	100 %
2001	37 372	50 %	2 671	4 %	10 735	14 %	24 096	32 %	74 874	100 %
2002	39 447	49 %	2 869	4 %	10 822	13 %	28 021	34 %	81 159	100 %
2003	40 764	47 %	3 285	4 %	12 552	14 %	30 506	35 %	87 107	100 %
2004	47 136	46 %	3 928	4 %	16 004	16 %	35 973	35 %	103 041	100 %
2005	56 054	46 %	4 627	4 %	18 077	15 %	42 028	35 %	120 786	100 %

* P.g.a. endringer i regnskapsforskriften er tall for perioden 93-96 ikke sammenlignbare med senere år.

FACTORINGSTATISTIKK (inkl. bloc factoring)

for medlemmer i Finansieringsselskapenes Forening

Tall i millioner kroner

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Omsetning	41 122	45 688	51 573	64 083	70 946	76 793
Risikoavdekkede fordringer	347	678	865	1 231	1 614	1 945
Utlån utover eller uten risikoavdekning	1 749	1 993	2 004	2 054	2 314	2 682
Margintrekk	146	203	143	177	224	381
Totale factoringutlån	1 950	2 467	2 726	310	3 705	4 246

KORTSTATISTIKK 2005

for medlemmer i Finansieringsselskapenes Forening

Antall transaksjoner (tusen)	Varekjøp totalt	Kontantuttak totalt	Sum totalt	Herav: Varekjøp utland	Herav: Kontantuttak utland	Herav: Sum utland
Internasjonale betalingskort	18 446	1 594	20 040	4 625	786	5 411
Internasjonale kredittkort	22 342	3 701	26 043	6 286	921	7 207
Nasjonale kredittkort	926	474	1 400	146	35	181
Internasjonale debetkort	57 437	9 259	66 696	33 123	8 989	42 112
Sum transaksjoner	99 151	15 028	114 179	44 180	10 731	54 911

Omsetning (millioner kroner)	Varekjøp totalt	Kontantuttak totalt	Sum totalt	Herav: Varekjøp utland	Herav: Kontantuttak utland	Herav: Sum utland
Internasjonale betalingskort	18 941	2 414	21 355	5 532	1 154	6 686
Internasjonale kredittkort	18 989	5 879	24 868	6 022	1 313	7 335
Nasjonale kredittkort	1 818	710	2 528	100	54	154
Internasjonale debetkort	26 638	13 082	39 720	16 998	12 785	29 783
Sum omsetning	66 386	22 085	88 471	28 652	15 306	43 958

Medlemsfortegnelse pr. mars 2006

Selskap	Postadresse	Telefon	Fax	www
Bergen Broker Finans ASA	Postboks 103 - Minde, 5821 BERGEN	55 27 40 00	55 27 40 01	www.bergen-broker.no
CitiFinancial Europe plc. Norway Branch	Postboks 769 Sentrum, 0106 OSLO	23 35 75 00	23 35 75 50	www.citibank.no
De Lage Landen Finans Norge	Postboks 184, 1325 LYSAKER	67 11 41 50	67 11 41 81	www.delagelanden.com
DnB NOR Finans AS	Postboks 7125, 5020 BERGEN	55 96 33 00	55 96 33 97	www.dnbnorfinans.no
DnB NOR Kort	0021 OSLO	03000	24 07 21 00	www.dnbnor.no
Diners Club Norge AS	Postboks 203 Skøyen, 0213 OSLO	21 01 50 00	21 01 50 50	www.diners.no
EnterCard Norge AS	Postboks 6783 St. Olavs pl., 0130 OSLO	21 31 66 00	21 31 66 01	www.entercard.no
Europay Norge AS	Postboks 382 Skøyen, 0213 OSLO	21 01 55 00	21 01 55 50	www.eurocard.no
FCE BANK NUF	Postboks 514, 1411 KOLBOTN	66 99 70 70	66 99 71 50	www.ford.no
AS Financiering	Postboks 7203 Majorstua, 0307 OSLO	22 59 14 00	22 69 35 40	www.financiering.no
GE Equipment Finance AS	Postboks 594 Skøyen, 0214 OSLO	81 55 91 90	21 00 96 01	www.ge-financing.com
GE Money Bilfinans AS	Postboks 8060, 4068 STAVANGER	51 83 60 60	51 83 64 10	www.gebilfinans.no
Glitnir Factoring AS	Postboks 1347 Sentrum, 6001 ÅLESUND	70 11 36 00	70 11 36 80	www.glitnir.no
Handelsbanken Finans	Postboks 1342 Vika, 0113 OSLO	22 94 07 00	22 33 24 12	www.handelsbanken.no
Hedmark Finans AS	Postboks 223, 2302 HAMAR	62 51 21 00	62 52 77 80	www.hedmark-finans.no
IKANO Finans AS	Postboks 295, 1372 ASKER	66 85 86 00	66 85 86 01	www.ikano.no
LeasePlan Norge AS	Postboks 6019 Etterstad, 0601 OSLO	23 06 98 00	23 06 98 01	www.leaseplan.no
Møller BilFinans AS	Postboks 46 Kjelsås, 0411 OSLO	24 00 33 00	22 95 34 66	www.bilfinans.no
Møre Finans AS	Postboks 121, 6001 ÅLESUND	70 11 30 00	70 11 33 22	www.sbm.no
Nordania Leasing Norge	Postboks 1170 Sentrum, 0107 OSLO	81 52 00 88	24 00 79 85	www.nordania.no
Nordea Finans Norge AS	Postboks 1166 Sentrum, 0107 OSLO	22 48 66 00	22 48 55 10	www.nordeafinans.no
Santander Consumer Bank AS	Postboks 177, 1325 LYSAKER	21 08 30 00	21 08 33 56	www.santander.no
Scania Finans AB	Postboks 294 Skøyen, 0212 OSLO	22 06 45 00	22 50 79 56	www.scania.no
SEB Finans	Postboks 1843 Vika, 0123 OSLO	22 82 71 00	22 82 71 76	www.seb.se
SEB Kort AB, Oslofilialen NUF	Postboks 381 Skøyen, 0213 OSLO	21 01 53 50	21 01 53 01	www.seb.no
SG Finans AS	Postboks 105, 1325 LYSAKER	21 63 20 00	21 63 23 12	www.sgfinans.no
Siemens Finans	Postboks 1 Alnabru, 0613 OSLO	22 63 49 00	22 63 47 10	www.siemens.no/sfs
SkandiaBanken Bilfinans AS	Postboks 7077, 5020 BERGEN	55 26 02 00	55 60 02 00	www.skandiabil.no
SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS	7467 TRONDHEIM	73 58 63 30	73 58 54 76	www.sb1f.no
SpareBank 1 Finans Nord-Norge AS	Postboks 6801, 9298 TROMSØ	02244	77 62 23 51	www.snnfinans.no
SpareBank 1 SR-Finans AS	Postboks 114 Forus, 4065 STAVANGER	51 95 65 00	51 44 48 82	www.sr-finans.no
Sparebanken Sogn og Fjordane	Postboks 113, 6801 FØRDE	57 82 97 00	57 82 97 01	www.fylkesbanken.no
Teller AS	Postboks 1356 Vika, 0113 OSLO	22 01 34 00	22 83 42 82	www.teller.no
Terra Finans AS	Postboks 2349 Solli, 0201 OSLO	22 87 81 00	22 87 80 70	www.terra.no
Toyota Kreditbank GmbH NUF	Postboks 704, 3003 DRAMMEN	32 20 84 00	32 20 84 50	www.toyotafinans.no